

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PELNO MOKESČIO

ĮSTATYMAS

2001 m. gruodžio 20 d. Nr. IX-675
Vilnius

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato uždirbto pelno ir (arba) gautų pajamų apmokestinimo pelno mokesčiu tvarką.
2. Įstatymas taikomas Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apmokestinamasis vienetas** (toliau – **vienetas**) – Lietuvos apmokestinamasis vienetas ir užsienio apmokestinamasis vienetas.

2. **Lietuvos apmokestinamasis vienetas** (toliau – **Lietuvos vienetas**) – juridinis asmuo, įregistruotas Lietuvos Respublikos teisės aktu nustatyta tvarka.

3. **Užsienio apmokestinamasis vienetas** (toliau – **užsienio vienetas**) – užsienio valstybės juridinis asmuo ar organizacija, kurių buveinė yra užsienio valstybėje ir kurie įsteigti arba kitokiu būdu organizuoti pagal užsienio valstybės teisės aktus, taip pat bet kuris kitas užsienyje įsteigtas, įkurtas ar kitaip organizuotas apmokestinamasis vienetas.

4. **Kontroliuojamasis apmokestinamasis vienetas** (toliau – **kontroliuojamasis vienetas**) – vienetas, laikomas kontroliuojamu kito vieneto arba nuolatinio gyventojo (toliau – **kontroliuojantis asmuo**), jeigu:

1) jis yra kontroliuojančio asmens kontroliuojamas paskutinę mokesčio laikotarpio dieną ir

2) jame kontroliuojantis asmuo tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti, arba

3) jame kontroliuojantis asmuo kartu su susijusiais asmenimis valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti ir kontroliuojančio asmens valdoma dalis yra ne mažesnė kaip 10 procentų akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti.

5. **Pelno nesiekiantis vienetas** – vienetas, kurio veiklos tikslas nėra pelno siekimas ir kuris pagal jo veiklą reglamentuojančius teisės aktus gauto pelno neturi teisės skirstyti savo steigėjams ir (arba) dalyviams.

6. **Vieneto dalyvis** – asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į vieneto turtą, arba asmuo, kuris neišsaugo nuosavybės teisių į vieneto turtą, bet įgyja prievolinių teisių ir (arba) pareigų, susijusių su vienetu.

7. **Vienetų grupė** – grupė, kurią sudaro patronuojantis vienetas ir jo dukterinis arba keli dukteriniai apmokestinamieji vienetai, kuriuose patronuojantis vienetas turi daugiau kaip 25 procentus akcijų (pajų, dalių).

8. **Asocijuoti asmenys** – asmenys (vienetai arba fiziniai asmenys), kai jie atitinka bent vieną iš šių kriterijų:

1) yra susiję asmenys;

2) gali vienas kitam daryti įtaką, dėl kurios tarpusavio sandorių arba ūkinių operacijų sąlygos būtų kitokios negu tuo atveju, jeigu kiekvienas šių asmenų siektų sau maksimalios ekonominės naudos.

9. **Indėlis** – kredito įstaigoje laikomos piniginės lėšos, kai kredito įstaiga įsipareigoja jas gražinti bei už jas mokėti palūkanas. Indėliu nelaikomos piniginės lėšos, į kurias indėlininkas turi reikalavimo teises, atsirandančias iš kredito įstaigos atliekamų finansinių operacijų su indėliais arba iš teikiamų investicinių paslaugų.

10. **Išvestinė finansinė priemonė** – finansinis instrumentas (būsimasis sandoris, išankstinis sandoris ar kitas), kurio vertė arba kaina susijusi su prekių, kuriomis šis instrumentas grindžiamas, verte arba kaina, taip pat finansinis instrumentas (būsimasis sandoris, išankstinis sandoris ar kitas), kurio vertė arba kaina yra susijusi su vertybinių popierių kaina, valiutos kursu, palūkanų norma, biržos indeksu, kreditingumo vertinimu ar kitu kintamuoju.

11. **Kompiuterio programa** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme.

12. **Lietuvos Respublikos teritorija** – Lietuvos Respublikos teritorija ir greta Lietuvos Respublikos teritorinių vandenių esantis plotas, kuriame pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautinę teisę Lietuva turi teisę tyrinėti ir eksploatuoti jūros dugno ir požeminius gamtos išteklius.

13. **Nekilnojamasis pagal prigimtį daiktas** – daiktas, kuris yra nekilnojamasis pagal prigimtį, t. y. žemė ar kitas daiktas, kurio negalima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo paskirties ir iš esmės nesumažinus jo vertės.

14. **Nuolatinė buveinė** – užsienio vieneto veiklos Lietuvos Respublikoje išraiška. Užsienio vienetas laikomas veikiančiu per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu jis Lietuvos Respublikoje: nuolat vykdo veiklą; arba vykdo savo nuolatinę veiklą per priklausomą atstovą (agentą); arba naudoja statybos teritoriją, statybos, surinkimo ar įrangos objektą; arba gamtos išteklių tyrimui ar gavybai nuolat naudoja įrangą arba konstrukciją, įskaitant tam naudojamus gręžinius arba laivus. Nuolatinumo apibrėžimą, atstovo (agento) statuso priklausomumo ar nepriklausomumo kriterijus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

15. **Nuolatinis gyventojas** – kaip ši sąvoka apibrėžta gyventojų apmokestinimą reglamentuojančiame Lietuvos Respublikos įstatyme.

16. **Pajamos** – visos iš Lietuvos ir ne Lietuvos šaltinių uždirbtos ir (arba) gautos visų rūšių pajamos pinigais ir (arba) ne pinigais.

17. **Pajamos iš paskirstytojo pelno** – pajamos, kurios gaunamos skirstant pelną vieneto dalyviams, įskaitant dividendus. Po neribotos civilinės atsakomybės vieneto pelno apmokestinimo šio vieneto dalyvio gautos pajamos ar jam priklausančio turto paėmimas iš vieneto nelaikomas pelno paskirstymu.

18. **Pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – pajamos kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje):**

1) užsienio vienetų gautos iš Lietuvos nuolatinių gyventojų, Lietuvos vienetų bei nuolatinių buveinių palūkanos, pajamos iš paskirstytojo pelno, autorinio atlyginimo pajamos, įskaitant atlyginimą už suteiktas gretutines teises, pajamos, gautos kaip atlyginimas už perduotą ar pagal licencinę sutartį suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu, franšize, arba atlyginimas už suteiktą informaciją apie gamybinę, prekybinę ar mokslinę patirtį (*know-how*), kompensacijų už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą pajamos, taip pat pajamos už perduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybę arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikoje;

2) pajamos iš Lietuvos vienetų paskirstytojo pelno;

3) pajamos iš veiklos Lietuvos Respublikoje;

4) 50 procentų transportavimo, kuris prasideda Lietuvos Respublikos teritorijoje ir baigiasi užsienyje arba prasideda užsienyje ir baigiasi Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamų, uždirbtų per nuolatinę buveinę, išskyrus pajamas, išvardytas šios dalies 1 punkte;

5) tarptautinių telekomunikacijų pajamos, uždirbtos per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje.

19. **Pajamos, kurių šaltinis yra ne Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – pajamos, kurių šaltinis yra ne Lietuvos Respublikoje)** – visos pajamos, išskyrus pajamas, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje.

20. **Palūkanos** – atlyginimas už pinigų skolinimą.

21. **Pozityviosios pajamos** – visos kontroliuojamojo vieneto, įregistruoto ar kitaip organizuoto valstybėse arba zonose, nustatytose šio Įstatymo 39 straipsnio 4 dalyje, pajamos ar jų dalis, įskaitomos į Lietuvos kontroliuojančiojo vieneto pajamas proporcingai Lietuvos vieneto turimų akcijų (dalių, pajų), balsų ar teisių į kontroliuojamojo vieneto pelną skaičiui.

22. **Sąnaudos** – visos išlaidos, patirtos uždirbant pajamas.

23. **Susiję asmenys** – asmenys laikomi susijusiais, jei bet kurią ataskaitinio mokesčio laikotarpio arba mokesčio laikotarpio, buvusio prieš ataskaitinį mokesčio laikotarpį, dieną atitinka bent vieną šių kriterijų – jie yra:

1) vienetas ir jo dalyviai;

2) vienetas ir jo valdymo organų nariai;

3) vienetas ir jo dalyvių arba valdymo organų narių sutuoktiniai, sužadėtiniai, sugyventiniai, asmenys, susiję giminystės ryšiais (iki ketvirtojo laipsnio) ir svainystės santykiais (fizinis asmuo ir jo sutuoktinio giminaičiai (iki ketvirtojo laipsnio), taip pat fizinis asmuo ir jo giminaičių (iki antrojo laipsnio) sutuoktinių giminaičiai (iki antrojo laipsnio), testamentiniai įpėdiniai;

4) vienetų grupės narės;

5) vienetas ir kito vieneto dalyviai, jei tas vienetas ir šie dalyviai sudaro vieną vienetų grupę;

6) vienetas ir kito vieneto valdymo organų nariai, jei tie vienetai sudaro vieną vienetų grupę;

7) vienetas ir kito vieneto dalyvių arba valdymo organų narių sutuoktiniai, sužadėtiniai, sugyventiniai, asmenys, susiję giminystės ryšiais (iki ketvirtojo laipsnio) ir svainystės santykiais (fizinis asmuo ir jo sutuoktinio giminaičiai (iki ketvirtojo laipsnio), taip pat fizinis asmuo ir jo giminaičių (iki antrojo laipsnio) sutuoktinių giminaičiai (iki antrojo laipsnio), testamentiniai įpėdiniai, jei tie apmokestinamieji vienetai sudaro vieną vienetų grupę;

8) du vienetai, jei vienas jų tiesiogiai ar netiesiogiai (per vieną ar kelis vienetus ar fizinius asmenis) valdo daugiau kaip 25 procentus kito akcijų (dalių, pajų) arba turi teises į daugiau kaip 25 procentus visų kito iš jų sprendžiamųjų balsų, arba yra įsipareigojęs derinti savo veiklos sprendimus su kitu vienetu, arba yra įsipareigojęs atsakyti už kito prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą, arba tam kitam vienetui yra įsipareigojęs perduoti visą arba dalį pelno ar suteikęs teisę naudoti daugiau kaip 25 procentus savo turto;

9) du vienetai, jei tie patys dalyviai ar jų sutuoktiniai, sužadėtiniai, sugyventiniai, asmenys, susiję giminystės ryšiais (iki ketvirtojo laipsnio) ir svainystės santykiais (fizinis asmuo ir jo sutuoktinio giminaičiai (iki ketvirtojo laipsnio), taip pat fizinis asmuo ir jo giminaičių (iki antrojo laipsnio) sutuoktinių giminaičiai (iki antrojo laipsnio), testamentiniai įpėdiniai tiesiogiai ar netiesiogiai valdo 25 procentus akcijų (dalių, pajų) kiekviename iš jų;

10) vienetas ir jo nuolatinė buveinė;

11) du vienetai, kai vienam iš jų priklauso sprendimų priėmimo teisė kitame.

24. **Tarptautinių telekomunikacijų pajamos** – pajamos, gautos už telekomunikacijų paslaugas, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatyme, jei teikiant šias paslaugas signalai perduodami, komutuojami bei programos siunčiamos iš Lietuvos Respublikos teritorijos į užsienį arba iš užsienio į Lietuvos Respublikos teritoriją.

25. **Tikroji rinkos kaina** – suma, už kurią gali būti apsieista turtu arba kuria, sudarius tiesioginį sandorį, gali būti įskaitytas nepriklausomų ir ketinančių pirkti arba parduoti asmenų tarpusavio įsipareigojimas.

26. **Tikslinė teritorija** – užsienio valstybė arba zona, kuri yra įtraukta į finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą ir atitinka bent du iš šioje dalyje nustatytų kriterijų:

1) šioje teritorijoje analogiško mokesčio tarifas yra mažesnis kaip 75 procentai šio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto tarifo;

2) šioje teritorijoje taikomos skirtingos apmokestinimo analogišku mokesčiu taisyklės – pagal tai, kokioje valstybėje yra įregistruotas ar kitaip organizuotas kontroliuojantis asmuo;

3) šioje teritorijoje taikomos skirtingos apmokestinimo analogišku mokesčiu taisyklės – pagal tai, kokioje valstybėje vykdoma veikla;

4) kontroliuojamasis apmokestinamasis vienetas yra sudaręs sutartį su tos valstybės mokesčio administratoriumi dėl mokesčio tarifo ar mokesčio bazės;

5) šioje teritorijoje nėra efektyvaus keitimosi informacija;

6) šioje teritorijoje nėra finansinio-administracinio skaidrumo: neviseškai aiškios mokesčio administravimo taisyklės ir šių taisyklių taikymo tvarka nėra pateikiama kitų valstybių mokesčių administratoriams.

27. **Transportavimo pajamos** – pajamos, gautos iš krovinių gabenimo geležinkelių, kelių, vandens, oro transportu naudojant nuosavus arba nuomojamus automobilius, laivus, orlaivius, riedmenis, kroviniams transportuoti skirtas talpas (konteinerius, cisternas ir kt.) ir iš krovinių transportavimo vamzdynais. Tokioms pajamoms priskiriamos ir pajamos iš paslaugų, tiesiogiai susijusių su krovinių gabenimu ar transportavimu.

28. **Veikla** – bet kokio pobūdžio komercinė arba gamybinė veikla, kuria siekiama gauti ir (arba) uždirbti pajamų ar kokios kitos ekonominės naudos.

29. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą ir apdorojimą, savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų perdirbimą, maisto produktų gamybą iš savo pagamintų ir apdorotų žemės ūkio produktų ir šių produktų pardavimą, taip pat su žemės ūkio ministru suderintame ir finansų ministro patvirtintame paslaugų žemės ūkiui, kurioms taikoma pelno mokesčio lengvata, sąraše nurodytų paslaugų teikimą.

30. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – Mokesčių administravimo įstatymas) ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – Civilinis kodeksas), kiek tai neprieštarauja šiam Įstatymui (išskyrus Civilinio kodekso įsakmiai nurodytus atvejus).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

Nr. [IX-1775](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4645 (2003-11-05)

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, Žin., 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

3 straipsnis. Mokesčio mokėtojai

1. Pelno mokesčių moka:

1) Lietuvos vienetas;

2) užsienio vienetas.

2. Šio Įstatymo nustatyta tvarka pelno mokesčio nemoka:

1) biudžetinės įstaigos;

2) Lietuvos bankas;

3) pelno nesiekiantys vienetai;

4) valstybė ir savivaldybės, išskyrus šio Įstatymo VII skyriuje numatytus atvejus;

5) valstybės ir vietos savivaldos institucijos, įstaigos, tarnybos ar organizacijos;

6) valstybės įmonė „Indėlių ir investicijų draudimas“.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-976](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2636 (2002-06-28)

4 straipsnis. Mokesčio bazė

1. Lietuvos vieneto mokesčio bazė yra visos Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse uždirbtos pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje ir ne Lietuvos Respublikoje.

2. Į Lietuvos vieneto pajamas taip pat įskaitomos jo kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviosios pajamos arba jų dalis šio Įstatymo 39 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Užsienio vieneto mokesčio bazė yra:

1) užsienio vieneto per nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikos teritorijoje vykdomos veiklos pajamos ir užsienio valstybėse uždirbtos pajamos, priskiriamos toms nuolatinėms buveinėms Lietuvos Respublikoje tuo atveju, kai tos pajamos susijusios su užsienio vieneto veikla per nuolatinės buveinės Lietuvos Respublikoje;

2) užsienio vieneto ne per nuolatinės buveinės Lietuvos teritorijoje gautos pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje.

4. Užsienio vieneto ne per nuolatinės buveinės Lietuvos teritorijoje gautos pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje:

1) palūkanos, išskyrus palūkanas už Vyriausybės vertybinius popierius, išleidžiamas tarptautinėse finansų rinkose, sukauptas ir išmokamas palūkanas už indėlius ir palūkanas už subordinuotas paskolas, kurios atitinka Lietuvos banko teisės aktais nustatytus kriterijus;

2) pajamos iš paskirstytojo pelno;

3) autorinio atlyginimo, įskaitant atlyginimą už suteiktas gretutines teises, pajamos, taip pat įskaitant šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus;

4) pajamos, gautos kaip atlyginimas už perduotą ar licencine sutartimi suteiktą teisę naudotis pramoninės nuosavybės objektu, franšize;

5) atlyginimas už suteiktą informaciją apie gamybinę, prekybinę ar mokslinę patirtį (*know-how*);

6) gautos pajamos už parduotą, kitokiu būdu perleistą nuosavybėn arba išnuomotą nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje;

7) kompensacijų už autorių arba gretutinių teisių pažeidimą pajamos.

5. Tuo atveju, kai perleidžiama kompiuterio programa, šio straipsnio 4 dalies 3 punkto nuostatos taikomos, jei yra perleidžiamas ne autorių teise apsaugotas daiktas, o kompiuterio programoje yra perleidžiamos arba suteikiamos šios teisės:

1) teisė daryti kompiuterio programos kopijas, turint tikslą jas viešai platinti ar kitaip perduoti nuosavybėn, išnuomoti arba paskolinti, arba

2) teisė rengti išvestines kompiuterio programas, kurios remiasi autorių teise apsaugota kompiuterio programa, arba

3) teisė viešai demonstruoti kompiuterio programą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

5 straipsnis. Mokesčio tarifai

1. Taikomi šie pelno mokesčio tarifai:

1) Lietuvos vieneto, nuolatinių buveinių apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 15 procentų mokesčio tarifą, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita;

2) užsienio vieneto pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautos ne per jų nuolatines buveines Lietuvos Respublikoje, išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje, apmokestinamos be atskaitymų, taikant 10 procentų mokesčio tarifą;

3) pajamos iš paskirstytojo pelno apmokestinamos taikant 15 procentų mokesčio tarifą.

2. Vienetų, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 500 tūkstančių litų, apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 13 procentų mokesčio tarifą, išskyrus atvejus, nustatytus šio straipsnio 3 dalyje.

3. Šio straipsnio 2 dalies nuostatos netaikomos:

1) vienetams (individualioms (personalinėms) įmonėms), kurių dalyvis ar jo šeimos nariai yra ir kitų vienetų (individualių (personalinių) įmonių) dalyviai;

2) vienetams (individualioms (personalinėms) įmonėms), kurių dalyvis ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų) kituose vienetuose, ir vienetams, kuriuose vieneto (individualios (personalinės) įmonės) dalyvis ir (arba) jo šeimos nariai paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų);

3) vienetams, kuriuose tas pats dalyvis paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų);

4) vienetams, kuriuose tie patys dalyviai kartu paskutinę mokestinio laikotarpio dieną valdo daugiau kaip 50 procentų akcijų (dalių, pajų).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

6 straipsnis. Mokestinis laikotarpis

1. Mokesčio mokestinis laikotarpis yra mokestiniai metai. Jie sutampa su kalendoriniais metais, jeigu šis straipsnis nenustato ko kita.

2. Centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka mokesčio mokėtojo prašymu ir atsižvelgdamas į jo veiklos ypatybes vietos mokesčio administratorius gali nustatyti kitokį mokestinį laikotarpį, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, su sąlyga, kad tas mokestinis laikotarpis bus lygus 12 mėnesių. Toks mokestinis laikotarpis gali būti keičiamas tik dėl objektyvių priežasčių, gavus vietos mokesčio administratoriaus leidimą.

3. Pirmas mokestinis laikotarpis prasideda nuo Lietuvos vieneto įregistravimo Lietuvos Respublikoje arba, jei Lietuvos vienetas neįsiregistravo įstatymų nustatyta tvarka, – nuo veiklos vykdymo pradžios. Paskutinis Lietuvos vieneto mokestinis laikotarpis pasibaigia Lietuvos vienetui pasibaigus.

4. Jeigu Lietuvos vienetas faktiškai vykdė veiklą trumpiau kaip 12 mėnesių, mokestinis laikotarpis skaičiuojamas nuo vieneto įregistravimo Lietuvos Respublikoje, o jei Lietuvos vienetas neįsiregistravo įstatymų nustatyta tvarka, – nuo veiklos vykdymo pradžios iki Lietuvos vieneto pabaigos dienos.

5. Nuolatinės buveinės pirmas ir paskutinis mokestiniai laikotarpiai nustatomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

II SKYRIUS PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ PRIPAŽINIMAS

7 straipsnis. Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos ir sąnaudos pripažįstamos pagal pajamų ir sąnaudų kaupimo bei kitus buhalterinę apskaitą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus apskaitos principus, išskyrus atvejus, kai pagal šio skyriaus nuostatas pajamos gali būti pripažįstamos taikant pinigų apskaitos principą.

8 straipsnis. Pajamų ir sąnaudų pripažinimas pagal pinigų apskaitos principą

1. Taikant pinigų apskaitos principą, Lietuvos vieneto pajamos pripažįstamos faktišku pajamų gavimo momentu. Taip pat pripažįstamos šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatytos pajamos.

2. Taikant pinigų apskaitos principą, Lietuvos vieneto sąnaudos pripažįstamos tokia pat tvarka, kaip jos pripažįstamos taikant kaupimo apskaitos principą, tačiau pripažįstamos tik tos vieneto sąnaudos, kurios susijusios su pajamomis, faktiškai gautomis per mokestinį laikotarpį.

9 straipsnis. Pinigų apskaitos principo taikymas

1. Pinigų apskaitos principą gali taikyti tik tie Lietuvos vienetai, kurie iki šio Įstatymo įsigaliojimo pajamas pripažindavo pagal pinigų apskaitos principą ir kurių pajamos per paskutinius 3 mokesčius laikotarpius nė per vieną jų neviršijo 100 tūkstančių litų, taip pat naujai įregistruoti Lietuvos vienetai, kurių pirmojo mokesčio laikotarpio planuojamos pajamos neviršys 100 tūkstančių litų per mokestinį laikotarpį.

2. Lietuvos vienetai, taikantys pinigų apskaitos principą, privalo pereiti prie kaupimo apskaitos principo mokesčiu laikotarpiu, einančiu po to mokesčio laikotarpio, kurį pajamos viršijo 100 tūkstančių litų.

3. Šio straipsnio nuostatos netaikomos bankrutuojančiojo statusą turintiems (įgijusiems) Lietuvos vienetais.

10 straipsnis. Apskaitos principo pasirinkimas ir keitimas

1. Lietuvos vienetas, nors ir atitinkantis 9 straipsnio 1 dalyje nustatytą kriterijų, nuo bet kurių mokesčių metų pradžios gali pereiti nuo pinigų apskaitos principo prie kaupimo apskaitos principo. Apie tokį perėjimą Lietuvos vienetas praneša vietos mokesčio administratoriui.

2. Tais atvejais, kai Lietuvos vienetas vietoj taikyto pinigų apskaitos principo pradeda taikyti kaupimo apskaitos principą, į šio apskaitos principo taikymo mokesčius metus pereinančios pirkėjų skolos į Lietuvos vieneto pajamas įtraukiamos po šių skolų apmokėjimo, tačiau ne vėliau kaip per 3 metus nuo to mokesčio laikotarpio pradžios, kurį buvo pereita prie kaupimo apskaitos principo.

3. Lietuvos vienetas, kuris iki šio Įstatymo įsigaliojimo taikė kaupimo apskaitos principą, ir Lietuvos vienetas, kuriam pagal šio Įstatymo nuostatas nustatyta prievolė pereiti nuo pinigų apskaitos principo prie kaupimo apskaitos principo, negali kaupimo apskaitos principo keisti į pinigų apskaitos principą iki Lietuvos vieneto likvidavimo arba pabaigos.

III SKYRIUS APMOKESTINAMOJO PELNO APSKAIČIAVIMO TVARKA

11 straipsnis. Apmokestinamasis pelnas

1. Apskaičiuojant Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną, jeigu šis straipsnis nenustato ko kita, iš pajamų:

- 1) atimamos neapmokestinamosios pajamos;
- 2) atskaitomi leidžiami atskaitymai;
- 3) atskaitomi ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai.

2. Nuolatinių buveinių apmokestinamasis pelnas apskaičiuojamas iš uždirbtų pajamų atimant neapmokestinamąsias pajamas, ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus bei tokius atskaitymus, kurie susiję su užsienio vieneto pajamų uždirbimu per nuolatinės buveinės. Atskaitymų, susijusių su pajamų uždirbimu per nuolatinės buveinės, tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Užsienio vieneto apmokestinamąjį pelną, neuždirbtą per nuolatinės buveinės, sudaro visos gautos pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, ir šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatyta prievolė jas apmokestinti prie šaltinio be jokių atskaitymų.

4. Išlaidos, kurių pagrindu pripažįstamos sąnaudos, gali būti grindžiamos tik juridinę galią turinčiais dokumentais, kurie privalo turėti visus buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nustatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus. Be šių rekvizitų, išlaidas, kurių pagrindu pripažįstamos sąnaudos, pagrindžiančiuose dokumentuose privalo būti nurodyti ir kiti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyti papildomi rekvizitai.

5. Privalo būti naudojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pagaminti ir įsigyti PVM sąskaitų-faktūrų, sąskaitų-faktūrų ir žemės ūkio produkcijos pirkimo kvitų blankai, jeigu Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nenustato kitaip. Kredito įstaigos Lietuvos banko nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę vietoj PVM sąskaitos-faktūros ar sąskaitos-faktūros naudoti laisvos formos apskaitos dokumentus, turinčius visus PVM sąskaitoje-faktūroje ar sąskaitoje-faktūroje privalančius būti rekvizitus.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalių reikalavimai netaikomi užsienio vienetų ar fizinių asmenų surašytiems dokumentams. Sąnaudos pagal užsienio vienetų arba fizinių asmenų surašytus dokumentus pripažįstamos, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1224](#), 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5517 (2002-12-24)

12 straipsnis. Neapmokestinamosios pajamos

Mokesčiu neapmokestinamos šios Lietuvos vieneto bei užsienio vieneto per nuolatinės buveinės uždirbtos ir (arba) gautos pajamos:

- 1) gauta parama Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;
- 2) gautos draudimo išmokos, neviršijančios prarasto turto arba patirtų nuostolių ar žalos vertės; sugrąžintų draudimo įmokų dalis, viršijanti iš pajamų šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitytas draudimo įmokas, taip pat draudimo išmokos dalis, viršijanti iš pajamų šio Įstatymo 26 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitytas draudimo įmokas;
- 3) bankrutavusio vieneto pajamos, gautos už parduotą turtą;
- 4) draudimo įmonės organizacinio fondo likutis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo nustatyta tvarka;
- 5) investicinių kintamo kapitalo bendrovių, veikiančių pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą, investicinės pajamos, išskyrus dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną, taip pat draudimo įmonių gautos pensinio draudimo įmokos, gyvybės draudimo įmokos, jei draudimo sutarties terminas ne trumpesnis kaip 10 metų, bei draudimo įmonių draudimo investicinės pajamos, išskyrus dividendus ir kitą paskirstytąjį pelną;
- 6) sveikatos priežiūros įstaigų pajamos už paslaugas, kurios finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų;
- 7) pajamos dėl ilgalaikio turto ir vertybinių popierių perkainojimo, atlikto teisės aktų nustatyta tvarka;
- 8) netesybos, išskyrus netesybas, gautas iš užsienio vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose, ar tų teritorijų gyventojų;
- 9) iš neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų pelno mokesčio mokėtojų, kurių pajamos apmokestintos pelno mokesčiu pagal šį Įstatymą arba analogišku mokesčiu pagal užsienio valstybių atitinkamus teisės aktus, gautas pelnas ar jo dalis, išskyrus šio Įstatymo 39 straipsnyje nustatytus atvejus;

10) jūrų, oro uostų, oro navigacinių paslaugų rinkliavos ir už jūrų uosto žemės nuomą surinktos lėšos;

11) praėjusių mokesčių laikotarpių klaidų ir netikslumų taisymai pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 18 straipsnį;

12) vieneto gautas žalos atlyginimas, išskyrus šio straipsnio 2 punkte nustatytais atvejais;

13) suma, kuria gamybinės įmonės pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas mažina mokėtiną į biudžetą pridėtinės vertės mokesčio sumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

Nr. [IX-1713](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3428 (2003-07-25)

IV SKYRIUS TURTAS

13 straipsnis. Vieneto turtas

1. Vieneto turtas – vieneto įsigytos materialios, nematerialios ir finansinės vertybės. Jos priklauso vienetui nuosavybės teise arba yra gautos pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo–pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas vienetui apmokėjus visą turto vertę, o vienetų, kuriems valstybės bei savivaldybių turtas perduotas patikėjimo teise, atveju – patikėjimo teise.

2. Vieneto turtas skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį. Vieneto ilgalaikis ir trumpalaikis turtas yra materialusis ir nematerialusis.

3. Ilgalaikis turtas – tai turtas, kuris naudojamas vieneto pajamoms uždirbti (ekonominei naudai gauti) ilgiau kaip vienerius metus ir kurio įsigijimo kaina ne mažesnė už vieneto pagal šio Įstatymo 1 priedėlyje išvardytas ilgalaikio turto grupes nustatytą kainą. Šio turto įsigijimo kaina į vieneto sąnaudas įskaitoma dalimis per turto nusidėvėjimo arba amortizacijos laikotarpį.

4. Trumpalaikis turtas – tai turtas, kuris gali būti naudojamas vieneto pajamoms uždirbti (ekonominei naudai gauti) trumpiau kaip vienerius metus, o jo įsigijimo kaina į vienetui leidžiamas atskaityti sąnaudas įskaitoma tą mokesčių laikotarpį, kurį šis turtas pradėtas naudoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

14 straipsnis. Turto įsigijimo kaina

1. Turto įsigijimo kaina – išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius (rinkliavas), išskyrus Pridėtinės vertės mokesčių, susijusius su šio turto įsigijimu.

2. Už prekes ir paslaugas įsigyto turto įsigijimo kaina – atitinkama suma, įtraukta į vieneto pajamas, gautas už šias prekes ir paslaugas, ir išlaidos, patirtos įsigyjant turtą, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius (rinkliavas), susijusius su šio turto įsigijimu.

3. Jei turtas mainomas į kitą turtą, naujai įsigyto turto įsigijimo kaina yra išmainyto turto įsigijimo kaina. Jei išmainyto turto įsigijimo kainos negalima nustatyti, tai naujai įsigyto turto įsigijimo kaina yra šio turto tikroji rinkos kaina.

4. Jei vieneto akcijas (dalis, pajus) jo dalyvis (dalininkas, pajininkas) apmoka turtu, to turto įsigijimo kaina vienetui yra ta pati, už kurią šį turtą įsigijo dalyvis (dalininkas, pajininkas). Ši vieneto turto įsigijimo kaina gali būti didinama akcininko (dalininko, pajininko) turto vertės padidėjimo pajamų, uždirbtų iš tokio šio turto perleidimo ir įtrauktų į akcininko (dalininko, pajininko) pajamas, kurios buvo apmokestintos, suma.

5. Tais atvejais, kai vertybiniai popieriai mainomi į kitą turtą, šio turto įsigijimo kaina yra šių vertybinių popierių tikroji rinkos kaina turto įsigijimo momentu.

15 straipsnis. Turto pardavimo kaina

1. Turto pardavimo arba kitokio perleidimo nuosavybėn kaina – visos pajamos, uždirbtos pardavus arba kitaip perleidus nuosavybėn turtą, atėmus sumokėtus mokesčius (rinkliavas), išskyrus Pridėtinės vertės mokesčių, susijusius su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn.

2. (Neteko galios nuo 2004 m. vasario 14 d.)

3. Jei turtas dėl kokių nors priežasčių yra prarastas, o jis buvo apdraustas, šio turto pardavimo kaina yra žalos dėl prarasto turto atlyginimo suma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, *Žin.*, 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

16 straipsnis. Turto vertės padidėjimo pajamos

1. Turto vertės padidėjimo pajamos yra uždirbtos pajamos, kurias sudaro turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn ir įsigijimo kainų skirtumas. Turto įsigijimo išlaidos turi būti pagrindžiamos šio Įstatymo 11 straipsnyje nustatytais dokumentais ir (arba) galiojančiais sandoriais.

2. Jei perleidžiamas vieneto turtas, kuriam buvo skaičiuojamas nusidėvėjimas arba amortizacija pelno mokesčiui apskaičiuoti, apskaičiuojant turto vertės padidėjimo pajamas įsigijimo kaina tam turtui mažinama nusidėvėjimo ar amortizacijos suma, įtraukta į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus.

3. (Neteko galios nuo 2004 m. vasario 14 d.)

4. (Neteko galios nuo 2004 m. vasario 14 d.)

5. Jei vienetas perleidžia obligaciją, tai šio perleidimo rezultatas obligaciją perleidusiam vienetui – turto vertės padidėjimo pajamos mažinamos diskonto suma, kuri jau buvo įtraukta į obligaciją perleidusio vieneto pajamas.

6. Tam tikrais atvejais vienetus reorganizuojant, likviduojant ar pertvarkant turto vertės padidėjimo pajamų pripažinimo ir apmokestinimo tvarka yra nustatyta šio Įstatymo IX skyriuje.

7. Kitais atvejais Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato turto įsigijimo kainos, pardavimo kainos arba turto vertės padidėjimo pajamų apskaičiavimo tvarką.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, *Žin.*, 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

V SKYRIUS

LEIDŽIAMAI ATSKAITYMAI IR RIBOJAMŲ DYDŽIŲ LEIDŽIAMAI ATSKAITYMAI

17 straipsnis. Leidžiamų atskaitymų pripažinimo tvarka

1. Leidžiami atskaitymai yra visos faktiškai patirtos įprastinės tokiai veiklai vieneto sąnaudos, būtinos vieneto pajamoms uždirbti ar vieneto ekonominei naudai gauti, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita. Leidžiamiems atskaitymams priskiriami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyti Ignalinos atominės elektrinės papildomi atskaitymai.

2. Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai:

- 1) ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudos;
- 2) ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo, remonto ir rekonstravimo sąnaudos;
- 3) komandiruočių sąnaudos;
- 4) reklamos ir reprezentacijos sąnaudos;
- 5) natūraliosios netekties nuostoliai;
- 6) mokesčiai;
- 7) beviltiškos skolos;
- 8) įmokos darbuotojų naudai;
- 9) specialieji kredito įstaigų ir draudimo įmonių atidėjimai;
- 10) parama;
- 11) narių mokesčiai, įnašai ir įmokos;
- 12) mokestinio laikotarpio nuostoliai.

18 straipsnis. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudos

1. Vienete yra nudėvimas arba amortizuojamas jo ilgalaikis turtas ir prestižas, jei šio Įstatymo nenustatyta kitaip. Ilgalaikio turto įsigijimo kaina į sąnaudas perkeliama ir iš pajamų atskaitoma dalimis per šio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos laikotarpį, nustatomą pagal šio straipsnio 2 dalį. Apskaičiuojant pelno mokestį, tyrinėjimo ir plėtojimo darbų sąnaudos nesukaupiamos ir neįtraukiamos į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, o atskaitomos iš

pajamų kaip leidžiami atskaitymai tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį faktiškai patiriamos, ir atitinka šio Įstatymo leidžiamiems atskaitymams nustatytus kriterijus.

2. Ilgalaikio turto grupės bei jo nusidėvėjimo arba amortizacijos maksimalūs normatyvai (metais) nustatyti šio Įstatymo 1 priedėlyje. Vienetas pats nusistato (pasirenka) ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos laikotarpį, ne trumpesnį, negu nustatyti šio Įstatymo 1 priedėlyje ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvai (metais), ir likvidacinę vertę, ne mažesnę kaip 1 lito ir ne didesnę kaip 10 procentų įsigijimo kainos.

3. Vienetai, kuriuose vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 500 tūkstančių litų bei kurie neatitinka šio Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatytų kriterijų, ilgalaikio turto grupėms, išskyrus naujus pastatus, naudojamus veiksmai, ir pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros vertybių registrą, rekonstravimą, jei pastatai pastatyti arba rekonstravimas atliktas nuo 2002 m. sausio 1 d., taip pat gyvenamuosius namus ir kitus pastatus, gali patys nusistatyti maksimalius nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvus, neatsižvelgdami į normatyvus, nustatytus šio Įstatymo 1 priedėlyje.

4. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas arba amortizacija skaičiuojami taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) (toliau – tiesinis metodas) arba dvigubą – mažėjančios vertės (dvigubo balanso) (toliau – dvigubo balanso metodas) metodus pagal šio Įstatymo 1 priedėlį. Pasirinkto metodo turi būti laikomasi nuosekliai: šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatyti ilgalaikio turto grupei ir kiekvienam tai grupei priskirtam turto vienetai taikomas tas pats vieneto pasirinktas nusidėvėjimo arba amortizacijos metodas per visą ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos laikotarpį.

5. Taikant tiesinį metodą, metinė nusidėvėjimo arba amortizacijos suma apskaičiuojama kaip ilgalaikio turto įsigijimo kainos ir to turto likvidacinės vertės skirtumo bei nusidėvėjimo arba amortizacijos laiko (metais) santykis.

6. Taikant dvigubo balanso metodą:

1) 100 procentų ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos laiko (metais) santykį dauginant iš 2, apskaičiuojamas nusidėvėjimo arba amortizacijos koeficientas (toliau – nusidėvėjimo koeficientas);

2) apskaičiuojant mokestinio laikotarpio nusidėvėjimo arba amortizacijos sumą pirmaisiais metais, ilgalaikio turto įsigijimo kaina yra dauginama iš nusidėvėjimo koeficiento;

3) visais kitais ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos metais, išskyrus paskutinius, mokestinio laikotarpio ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos suma apskaičiuojama ilgalaikio turto likutinę vertę, esančią mokestinio laikotarpio pradžioje, dauginant iš nusidėvėjimo koeficiento;

4) paskutiniais nusidėvėjimo arba amortizacijos metais yra nudėvimas arba amortizuojamas skirtumas tarp ilgalaikio turto likutinės vertės mokestinio laikotarpio pradžioje ir vieneto likvidacinės vertės, nusistatytos pagal šio straipsnio 2 dalį.

7. Jeigu vienetas ilgalaikį turtą įsigyja ir pradeda naudoti iki mokestinio laikotarpio šešto mėnesio paskutinės dienos, tai įsigytą ir pradėtą naudoti ilgalaikį turtą pradedama nudėvėti arba amortizuoti tuo pačiu mokestiniu laikotarpiu. Jei vienetas įsigyja ir pradeda naudoti ilgalaikį turtą po mokestinio laikotarpio šešto mėnesio paskutinės dienos, tai tokį ilgalaikį turtą pradedama nudėvėti arba amortizuoti mokestiniu laikotarpiu, einančiu po mokestinio laikotarpio, kurį šis turtas įsigytas ir pradėtas naudoti.

8. Jei vienetas ilgalaikį turtą perduoda atlygintinai ar neatlygintinai iki mokestinio laikotarpio šešto mėnesio paskutinės dienos, tai nusidėvėjimas arba amortizacija per tą mokestinį laikotarpį neskaičiuojami. Jei vienetas perduoda atlygintinai ar neatlygintinai ilgalaikį turtą po mokestinio laikotarpio šešto mėnesio paskutinės dienos, tai tuo mokestiniu laikotarpiu į vieneto sąnaudas perkeliama 1/2 metinės nusidėvėjimo arba amortizacijos sumos, apskaičiuotos pagal nustatytus normatyvus.

9. Iš kitų vienetų įsigytas prestižas į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus įtraukiamas kaip ir ilgalaikis turtas šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

10. Vienetas gali pasirinkti viso ilgalaikio turto nusidėvėjimą arba amortizaciją skaičiuoti nuo kito mėnesio pirmosios dienos po ilgalaikio turto naudojimo pradžios pagal šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatytus normatyvus tiesiniu metodu.

11. Vienetai, atlikę ilgalaikio turto remontą, kurio įsigijimo kaina per mokestinį laikotarpį viršija 50 procentų remontuojamo ilgalaikio turto įsigijimo kainos, jį rekonstravę arba pakeitę jo

naudojimo paskirtį, įsigiję kitą to paties ilgalaikio turto dalį, arba vietos mokesčio administratoriaus sutikimu dėl objektyvių aplinkybių gali tikslinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

19 straipsnis. Nusidėvėjimo arba amortizacijos skaičiavimo apribojimai

1. Žemės, pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, bei pagal pirkimo–pardavimo arba nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas pirkėjui apmokėjus visą turto vertę, perduoto ilgalaikio turto, taip pat bibliotekų fondų ir į kultūros vertybių registrą įtraukto ilgalaikio turto nusidėvėjimas ar amortizacija neskaičiuojami, išskyrus pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, rekonstravimo nusidėvėjimą.

2. Neskaičiuojama amortizacija paties vieneto susikurtam nematerialiajam ilgalaikiam turtui, nustatytam šio Įstatymo 1 priedėlio grupėse – įsigytos teisės ir kitas nematerialusis turtas, bei prestižui, jei šiame Įstatyme nenustatyta kitaip.

3. Nenaudojamo, esančio atsargose ar užkonservuoto ilgalaikio turto, ilgalaikio turto perkainojimo rezultatų nusidėvėjimas arba amortizacija neskaičiuojami.

4. Tais atvejais, kai ilgalaikio turto savininkas perleidžia nuosavybėn šį turtą kitam asmeniui (įgijėjui), o šis turtas jau anksčiau šio įgijėjo buvo perleistas nuosavybėn turtą perleidžiančiam savininkui, ilgalaikio turto įgijėjas tęsia to turto nusidėvėjimo ar amortizacijos apskaičiavimą tuo pačiu metodu nuo nenudėvėtos ar neamortizuotos iki pirmojo turto perleidimo įsigijimo kainos, išskyrus atvejus, kai naujoji turto įsigijimo kaina yra mažesnė už iki pirmojo perleidimo nenudėvėtą arba neamortizuotą pagal šio Įstatymo nuostatas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

20 straipsnis. Nuosavo, nuomojamo arba panaudos būdu naudojamo materialiojo ilgalaikio turto eksploatavimo, remonto arba rekonstravimo sąnaudos

1. Jei vieneto naudojamo materialiojo ilgalaikio turto remonto vertė per mokestinį laikotarpį viršija 50 procentų remontuojamo turto įsigijimo kainos arba jeigu turtas rekonstruojamas, tai šio remonto arba rekonstravimo vertė yra didinama remontuoto arba rekonstruoto ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo kaina.

2. Visais kitais atvejais vieneto naudojamo materialiojo ilgalaikio turto remonto išlaidos priskiriamos remonto sąnaudoms ir atskaitomos iš pajamų tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį jos faktiškai patiriamos.

3. Pagal nuomos arba panaudos sutartį turimo materialiojo ilgalaikio turto remonto arba rekonstravimo sąnaudos atskaitomos iš nuomininko ar panaudos gavėjo pajamų lygiomis dalimis per nuomos arba panaudos laikotarpį, o tais atvejais, kai sudaryta neterminuota sutartis, – per Įstatymo 1 priedėlyje atitinkamoms turto grupėms nustatytą laikotarpį, bet ne trumpesnę kaip 3 metai, jei remonto sąnaudos yra patirtos siekiant išlaikyti to turto ekonominį naudingumą. Tačiau jei remonto vertė per mokestinį laikotarpį viršija 50 procentų išsinuomoto arba pagal panaudos sutartį naudojamo suremontuoto materialiojo ilgalaikio turto įsigijimo kainos arba jei turtas rekonstruojamas, tai nuomotojas ar panaudos davėjas didina šio remonto arba rekonstravimo darbų vertę ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo kainą tuo mokestiniu laikotarpiu, kuriuo remontas arba rekonstravimas buvo iki galo atliktas, ir apmokestina šio Įstatymo nustatyta tvarka.

4. Materialiojo ilgalaikio turto, kuris nuosavybės teise priklauso ūkinių bendrijų nariams, individualių įmonių savininkams ir jų šeimų nariams ir yra naudojamas šių vienetų veikloje, eksploatavimo ir remonto sąnaudos iš pajamų atskaitomos finansų ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

21 straipsnis. Komandiruočių sąnaudos

1. Komandiruote laikomas teisės aktų nustatyta tvarka įformintas darbuotojo išvykimas iš nuolatinės darbo vietos vieneto administracijos vadovo arba jo įgalioto asmens, arba individualios įmonės savininko siuntimu atlikti darbo funkcijas, tarnybinį pavedimą ar kelti kvalifikaciją.

Komandiruoate taip pat laikomas individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, kurio darbo bei apmokėjimo už darbą tvarka numatyta bendrosios jungtinės veiklos sutartyje, išvykimas iš nuolatinės darbo vietos darbo funkcijoms atlikti.

2. Komandiruoate į užsienį nelaikomas darbuotojo išvykimas už Lietuvos Respublikos ribų į užsienį, jei jis vienoje vietoje užsienyje būna ilgiau kaip 183 dienas, išskyrus darbuotojus, kurių darbas yra susijęs su važinėjimu arba yra kilnojamas ar pakaitinis (pamaininis).

3. Komandiruočių sąnaudos iš pajamų atskaitomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Reklamos ir reprezentacijos sąnaudos

1. Reklamos sąnaudomis pripažįstamos vieneto sąnaudos, skirtos informacijai, susijusiai su vieneto veikla ir skatinančiai įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, bet kokia forma ir bet kuriomis priemonėmis skleisti esamiems ar potencialiems pirkėjams, išskyrus kontroliuojamuosius vienetus, kontroliuojančius asmenis ar vienetų grupės narius, informuoti.

2. Reprezentacinės sąnaudos – vieneto lėšos, kurias jis skiria naujiems verslo ryšiams su kitais vienetais arba fiziniais asmenimis, išskyrus vieneto darbuotojus, akcininkus, savininkus bei kontroliuojamuosius ar kontroliuojančius vienetus ar kontroliuojančius nuolatinius gyventojus, užmegzti arba esamiems pagerinti. Reprezentacinės sąnaudos patiriamos konkrečių asmenų naudai.

3. Iš pajamų atskaitoma ne daugiau kaip 75 procentai reprezentacinių sąnaudų.

4. Reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos per vieneto akcininkus, pajininkus patirtos išlaidos, išskyrus atvejus, kai šie asmenys yra vieneto darbuotojai.

5. Reprezentacinėms sąnaudoms nepriskiriamos medžioklės, žvejybos, plaukiojimo jachtomis, golfo, azartinių lošimų, stovyklavimo išlaidos.

23 straipsnis. Natūralios netekties nuostoliai

1. Natūralios netekties nuostoliais laikomas natūralus prekių (žaliavų, produkcijos) sumažėjimas dėl prekių (žaliavų, produkcijos) saugojimo, perpylimo, fasavimo, vežimo, krovimo ir pardavimo, įskaitant nuostolius dėl pirkėjų užmaršumo.

2. Iš pajamų atskaitoma faktiškai patirtų natūralios netekties nuostolių suma, tačiau ne didesnė kaip 1 procentas vieneto pajamų.

24 straipsnis. Mokesčiai

1. Iš pajamų atskaitomi Mokesčių administravimo įstatymo nustatyti mokesčiai ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais arba Vyriausybės nutarimais nustatytos rinkliavos bei privalomosios įmokos, jeigu šis Įstatymas nenustato ko kita.

2. Iš pajamų atskaitomos tik tos pirkimo ir sumokėto importo pridėtinės vertės mokesčio sumos, kurios neatskaitomos pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas, ir tik tais atvejais, kai šios sumos apskaičiuotos nuo šiame Įstatyme nustatytų leidžiamų atskaitymų.

25 straipsnis. Beviltiškos skolos

1. Iš pajamų, pripažįstamų pagal kaupimo apskaitos principą, atskaitoma mokestiniu laikotarpiu atsiradusi beviltiškų skolų suma, jei iki mokestinio laikotarpio tos sumos buvo įtrauktos į mokesčio mokėtojo pajamas ir vieneto balansą, jeigu vienetas privalo jį sudaryti teisės aktų nustatyta tvarka. Iš pajamų, pripažįstamų pagal pinigų apskaitos principą, atskaitoma mokestiniu laikotarpiu atsiradusioms beviltiškoms skoloms tenkanti sąnaudų dalis, jei iki mokestinio laikotarpio šių skolų atsiradimas buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose. Tais atvejais, kai beviltiškoms laikomų skolų atsiradimo momentu mokesčio mokėtojas pajamas pripažino pagal pinigų apskaitos principą, o pagal šio Įstatymo nuostatas perėjo prie pajamų pripažinimo pagal kaupimo apskaitos principą, iš pajamų, pripažįstamų pagal kaupimo apskaitos principą, atskaitoma sąnaudų dalis, tenkanti mokestiniu laikotarpiu atsiradusioms beviltiškoms skoloms, jeigu iki mokestinio laikotarpio šių skolų atsiradimas buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose ir sąnaudų dalis, tenkanti beviltiškoms skoloms nebuvo įtraukta į vieneto sąnaudas iki šio Įstatymo įsigaliojimo. Skolos yra laikomos beviltiškoms, jeigu mokesčio mokėtojas negali jų susigrąžinti praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo skolos sumos įtraukimo į mokesčio mokėtojo pajamas arba nuo skolų atsiradimo užfiksavimo mokesčio

mokėtojo apskaitos dokumentuose, arba jei skolininkas yra miręs ar paskelbtas mirusiu, arba likviduotas, arba bankrutavęs. Visais šiais atvejais mokesčio mokėtojas turi įrodyti skolos beviltiškumą ir pastangas šioms skoloms susigrąžinti.

2. Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Jeigu atimtas beviltiškas skolas skolininkas vėliau grąžina, visa grąžintų skolų suma priskiriama pajamoms.

4. Šio straipsnio nuostatos netaikomos kredito įstaigoms taip pat tais atvejais, kai skolininkas ir kreditorius yra susiję asmenys arba jais tapo mokestiniu laikotarpiu, einančiu po to mokestinio laikotarpio, kurį skola buvo pripažinta beviltiška ir įtraukta į leidžiamus atskaitymus šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

26 straipsnis. Įmokos darbuotojų naudai

Lietuvos vieneto darbuotojų naudai mokamų įmokų suma mokestiniu laikotarpiu gali būti atskaitoma iš pajamų, jei yra mokamos:

- 1) įmokos į dalyvių pensijų sąskaitas pensijų fonduose arba
- 2) gyvybės draudimo įmokos, kai draudimo sutarties terminas ne trumpesnis kaip 10 metų, arba
- 3) pensinio draudimo įmokos draudimo įmonėms ir
- 4) įmokų suma apskaičiuojama ir neviršija 25 procentų per mokestinį laikotarpį kiekvienam iš šių vieneto darbuotojų apskaičiuotų su darbo santykiais susijusių pajamų, ir
- 5) įmokų gavėjas nėra tikslinėse teritorijose įregistruotas ar kitaip organizuotas užsienio vienetas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1713](#), 2003-07-04, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3428 (2003-07-25)

27 straipsnis. Specialieji kredito įstaigų ir draudimo įmonių atidėjimai

1. Pagal Lietuvos Respublikos komercinių bankų įstatymą veikiančioms bankams, tarp jų užsienio komercinių bankų filialams, pagal Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymą veikiančioms kredito unijoms bei pagal Lietuvos Respublikos centrinės kredito unijos įstatymą veikiančiai Centrinei kredito unijai, sudarantiems specialiuosius atidėjimus kredito įstaigų abejotiniams aktyvams padengti pagal Lietuvos banko nustatytas taisykles, per mokestinį laikotarpį iš pajamų leidžiama atskaityti specialiuosius atidėjimus kredito įstaigų abejotiniams aktyvams padengti, sudaromus konkretaus abejotino aktyvo (abejotinų aktyvų grupės) nuostoliams padengti.

2. Jei kredito įstaiga patenkina savo skolinius reikalavimus dėl skolų grąžinimo, tai skolos suma arba jos dalis, atitinkanti dėl jos padaryto specialiojo atidėjimo dydį, pripažįstama pajamomis skolinio reikalavimo patenkinimo momentu.

3. Draudimo techninių atidėjimų sudarymo metodiką bei dydžius, suderinusi su finansų ministru, nustato Valstybinė draudimo priežiūros tarnyba prie Finansų ministerijos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

28 straipsnis. Parama

1. Mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti labdarą ir paramą, iš pajamų leidžiama atskaityti visas išmokas, įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos labdarai ir paramai, jei šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.

2. Mokesčio mokėtojams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę teikti tik paramą, iš pajamų leidžiama du kartus atskaityti išmokas, įskaitant perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka skirtos paramai, tačiau ne didesnes kaip 40 procentų mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą.

3. Teikiant paramą ilgalaikiu materialiuoju turtu, suteiktos paramos suma yra lygi šio turto likutinei vertei. Teikiant paramą kitu turtu, suteiktos paramos suma yra lygi šio turto įsigijimo

kainai. Teikiant paramą paslaugomis, paramos suma yra lygi šių paslaugų savikainai. Teikiant paramą panaudos teise perduodant ilgalaikį materialųjį turtą, paramos suma lygi apskaičiuotai šio turto nusidėvėjimo per laikotarpį, kurį paramos gavėjas jį naudojo, sumai.

4. Mokesčio mokėtojams, pagal Loterijų įstatymą privalomai skiriantiems lėšas labdarai ar paramai, netaikomos šio straipsnio 2 dalies nuostatos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1663](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3343 (2003-07-23)

29 straipsnis. Narių mokesčiai, įnašai ir įmokos

1. Iš pajamų atskaitoma stojamųjų narių įnašų suma ir narių mokesčių suma, ne didesnė kaip 0,2 procento pajamų, bei tikslinių nario įmokų suma, ne didesnė kaip 0,2 procento pajamų, jei šie įnašai, mokesčiai ir tikslinės įmokos sumokami vienetams, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams ir (arba) dalininkams, ir (arba) nariams.

2. Iš pajamų atskaitomi Lietuvos Respublikos transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės draudimo biuro narių atskaitymai nuo transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo pasirašytų draudimo įmokų, ne didesni kaip 15 procentų šių įmokų sumos.

30 straipsnis. Mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimas

1. Jeigu mokestiniais metais iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas ir atskaičius leidžiamus atskaitymus bei ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus gaunami mokestinio laikotarpio nuostoliai, šių nuostolių suma perkeliama į kitus mokestinius metus, išskyrus nuostolius, patirtus dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo.

2. Nuostoliai dėl vertybinių popierių arba išvestinių finansinių priemonių perleidimo perkeliama į kitus mokestinius metus, tačiau dengiami tik vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo veiklos pajamomis.

3. Jeigu mokesčio mokėtojas gauna mokestinius nuostolius ilgiau negu vienerius mokestinius metus, pirmiausia perkeliama ankstesnių metų mokestinio laikotarpio nuostoliai. Vėliau patirti nuostoliai perkeliama tik padengus ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostolius.

4. Mokestinio laikotarpio nuostolius galima perkėlinėti ne ilgiau kaip penkerius vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kuris eina po to mokestinio laikotarpio, kurį nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai nuostoliai susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Tais atvejais, kai mokestinio laikotarpio nuostoliai ar jų dalis susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo, tokius nuostolius arba jų dalį galima perkėlinėti ne ilgiau kaip trejus vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kuris eina po to mokestinio laikotarpio, kurį šie nuostoliai susidarė. Pasibaigus penkerių metų terminui, o nuostolių dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo atveju – trejų metų terminui, nuostoliai neperkeliama.

5. Lietuvos vienetų nuolatinių buveinių, laikomų mokesčių mokėtojais ne pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, mokestinio laikotarpio nuostoliai neperkeliama.

6. Vienetus reorganizuojant, likviduojant, pertvarkant tam tikrais atvejais susidariusių nuostolių perkėlimo atvejai nustatyti šio Įstatymo IX skyriuje.

VI SKYRIUS NELEIDŽIAMŲ ATSKAITYMAI

31 straipsnis. Neleidžiami atskaitymai

1. Iš pajamų negali būti atskaitoma:

1) pridėtinės vertės mokestis, mokamas į biudžetą, ir pelno mokestis, nustatytas šio Įstatymo;

2) neteko galios nuo 2003 m. liepos 25 d.);

3) netesybos, į biudžetą ir valstybės fondus sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už Lietuvos Respublikos teisės aktų pažeidimus;

- 4) palūkanos ar kitokios išmokos už susijusių asmenų sutartinių įsipareigojimų nevykdymą;
- 5) ribojamų dydžių atskaitymų dalis, viršijanti nustatytus dydžius;
- 6) (neteko galios nuo 2004 m. vasario 14 d.);
- 7) dėl sugadintos ir netinkamai pagamintos produkcijos susijusių asmenų patirtų sąnaudų dalis, viršijanti už tokios produkcijos realizavimą gautas pajamas;
- 8) sąnaudos, kurios buvo įtrauktos į leidžiamus atskaitymus daugiau kaip prieš 18 mėnesių, tačiau faktiškai iš vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose, gautos prekės ar suteiktos paslaugos neapmokėtos;
- 9) parama ir dovanos, išskyrus šio Įstatymo 28 straipsnyje nustatytus atvejus;
- 10) išmokos, nepagrįstos šio straipsnio 2 dalyje nustatytais įrodymais, bei išmokos, neapmokestintos šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 11) vieneto padarytos žalos atlyginimas;
- 12) dividendai ar kitaip paskirstytas pelnas;
- 13) kitos nesusiję su pajamų uždirbimu ir neįprastinės vieneto vykdomai veiklai sąnaudos bei sąnaudos, nelaikomos leidžiamais atskaitymais pagal šį Įstatymą;
- 14) praėjusių mokesčių laikotarpių klaidų ir netikslumų taisymai pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 18 straipsnį;
- 15) sąnaudos dėl ilgalaikio turto ir vertybinių popierių perkainojimo.

2. Lietuvos vieneto arba nuolatinės buveinės išmokos (išskyrus išmokas už materialias vertybes, jeigu Lietuvos vienetas arba nuolatinė buveinė turi dokumentus, patvirtinančius šių vertybių įvežimą) užsienio vienetais, kurie įregistruoti ar kitaip organizuoti tikslinėse teritorijose, laikomos neleidžiamais atskaitymais, jei jas išmokantis Lietuvos vienetas ar nuolatinė buveinė centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka nepateikia įrodymų vietos mokesčių administratoriui, kad:

- 1) šios išmokos yra susijusios su jas išmokančio ir gaunančio vieneto įprastine veikla;
- 2) išmokas gaunantis užsienio vienetas valdo turtą, reikalingą tokiai įprastinei veiklai vykdyti;
- 3) tarp išmokos ir ekonomiškai pagrįstos ūkinės operacijos yra ryšys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, Žin., 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

VII SKYRIUS DIVIDENDŲ IR KITO PASKIRSTYTOJO PELNO APMOKESTINIMO TVARKA

32 straipsnis. Dividendai ir paskirstytasis pelnas

1. Šis skyrius nustato vieneto išmokėtų dividendų ir kito paskirstytojo pelno apmokestinimo tvarką. Visos nuostatos, kurios yra taikomos dividendams, taip pat taikomos ir paskirstytajam pelnui, nors paskirstytasis pelnas ir nėra teisiškai įformintas kaip vieneto dividendai Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, jeigu šis Įstatymas nenustato kitaip.

2. Iš vieneto lėšų arba dėl turto vertės padidėjimo vieneto dalyviams proporcingai jų turimų akcijų (dalių, pajų) skaičiui nemokamai išduotos akcijos (dalys, pajai) arba anksčiau išduotų akcijų nominalios vertės arba pajų vertės padidinimo suma nelaikomos dividendais ar paskirstytuoju pelnu.

3. Vieneto dalyvio turto, kuris yra perleistas jam kaip vieneto paskirstytasis pelnas, įsigijimo kaina yra to turto tikroji rinkos kaina, nustatyta tą dieną, kurią turtas buvo perleistas vieneto dalyviui.

4. Jei vienetas paskirsto pelną turtu, o ne pinigais ir šio perleisto turto tikroji rinkos kaina, nustatyta tą dieną, kurią turtas vieneto dalyviui perleistas, yra didesnė už šio turto įsigijimo kainą, tai šis skirtumas yra turto vertės padidėjimo pajamos, jeigu šiame Įstatyme nenustatyta kitaip.

5. Mažinant vieneto įstatinį kapitalą vieneto dalyviams išmokamos laisvos lėšos ar jų dalis, tenkančios įstatinio kapitalo, sudaryto ne iš vieneto dalyvių įnašų, sumažinimo daliai, laikomos

dividendais ir apmokestinamos šio Įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje ir 34 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Mažinant vieneto įstatinį kapitalą laikoma, kad pirma vieneto dalyviams išmokama ta įstatinio kapitalo dalis, kuri buvo sudaryta ne iš vieneto dalyvių įnašų, o didinant įstatinį kapitalą iš pelno ar rezervų.

33 straipsnis. Dividendų, išmokamų Lietuvos vienetais, apmokestinimo tvarka

1. Lietuvos vieneto gaunami dividendai už turimas Lietuvos vieneto akcijas, kapitalo dalį ar kitų teisių turėjimą apmokestinami taikant 15 procentų pelno mokesčio tarifą. Mokestį apskaičiuoja, išskaito ir sumoka į biudžetą dividendus išmokantis Lietuvos vienetas ne vėliau kaip iki mėnesio, einančio po mėnesio, kurį dividendai buvo išmokėti, dešimtos dienos.

2. Lietuvos vieneto gaunami dividendai iš Lietuvos vieneto, kuriuose dividendus gaunantis Lietuvos vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), pelno mokesčiu neapmokestinami ir neįtraukiami į juos gaunančio vieneto pajamas. Ši nuostata netaikoma, jei dividendus išmokančio Lietuvos vieneto apmokestinamasis pelnas nėra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus.

3. Jei vienetas paskirsto pelną išmokėdamas dividendus pinigais Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo nustatyta tvarka, tai pelno mokesčio, išskaityto ir sumokėto į biudžetą, suma yra užskaitoma ir sumažina dividendus išmokančio vieneto mokėtino pelno mokesčio sumą tą mokestinį laikotarpį, kurį buvo išskaitytas ir sumokėtas mokestis iš išmokėtų Lietuvos vienetais dividendų. Jei dividendus išmokančio vieneto užskaitomo išskaityto ir sumokėto į biudžetą mokesčio suma viršija to vieneto mokėtino pelno mokesčio sumą tuo mokestiniu laikotarpiu, kada buvo iš išmokamų dividendų išskaitytas ir sumokėtas mokestis, tai šis skirtumas perkeliamas į po to einančius mokestinius laikotarpius. Užskaitomo išskaityto ir sumokėto mokesčio sumos gali būti perkilnojamos ne ilgiau kaip penkerius vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius, pradedant nuo to mokestinio laikotarpio, kuris eina po to mokestinio laikotarpio, kurį buvo išskaitytas ir sumokėtas mokestis iš sumokėtų dividendų.

4. Jei Lietuvos vienetas gauna dividendus pinigais Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio bendrovių įstatymo nustatyta tvarka ir šie dividendai yra apmokestinami šio Įstatymo nustatyta tvarka (gryniesiems dividendams), tai šis vienetas neįtraukia į pajamas iš kito Lietuvos vieneto gautų dividendų, iš kurių buvo išskaitytas mokestis. Gauti gryniesiems dividendams yra surenkami į atskirą dividendų gaunančio vieneto sąskaitą. Iš dividendų, kuriuos išmoka dividendus gavęs vienetas jo paties dalyviams, nebus atskaitomos šio straipsnio 3 dalyje nustatytos sumos. Tačiau, kai dividendus gaunantis vienetas pats išmoka dividendus, kurių suma viršija per tą mokestinį laikotarpį surinktų grynujų dividendų likutį atskiroje sąskaitoje, šis skirtumas apmokestinamas šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nustatyta tvarka, o šio straipsnio 3 dalyje nustatyta teisė arba prievolė galios tai daliai išmokėtų dividendų sumos, kuri viršija grynujų dividendų sąskaitos likutį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1008](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3086 (2002-07-19)

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

34 straipsnis. Dividendai, išmokami užsienio vienetais

1. Užsienio vieneto gaunami už turimas Lietuvos vieneto akcijas, kapitalo dalį ar kitų teisių turėjimą dividendai apmokestinami taikant 15 procentų pelno mokesčio tarifą. Mokestį apskaičiuoja, išskaito ir sumoka į biudžetą dividendus išmokantis Lietuvos vienetas ne vėliau kaip iki mėnesio, einančio po mėnesio, kurį dividendai buvo išmokėti, dešimtos dienos.

2 dalies redakcija iki 2004 m. gegužės 1 d.:

2. Lietuvos vieneto, kuriame dividendus gaunantis užsienio vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), tam užsienio vienetai išmokami dividendai neapmokestinami, išskyrus atvejus, kai dividendus gaunantis užsienio vienetas įregistruotas ar

kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei dividendus išmokančio Lietuvos vieneto apmokestinamasis pelnas nėra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus.

2 dalies redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.:

2. Lietuvos vieneto, kuriame dividendus gaunantis užsienio vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), tam užsienio vienetai išmokami dividendai neapmokestinami, išskyrus atvejus, kai dividendus gaunantis užsienio vienetas įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei dividendus išmokančio Lietuvos vieneto apmokestinamasis pelnas nėra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus, išskyrus atvejus, kai dividendus išmokantis Lietuvos vienetas yra laisvosios ekonominės zonos įmonė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2091](#), 2004-03-30, Žin., 2004, Nr. 54-1834 (2004-04-15)

35 straipsnis. Užsienio vienetų dividendai

1. Lietuvos vieneto gaunami už turimas užsienio vienetų akcijas, kapitalo dalį ar kitų teisių turėjimą dividendai apmokestinami taikant 15 procentų pelno mokesčio tarifą. Mokestį apskaičiuoja ir sumoka į biudžetą dividendus gaunantis Lietuvos vienetas ne vėliau kaip iki mėnesio, einančio po mėnesio, kurį dividendai buvo gauti, dešimtos dienos.

2. Lietuvos vieneto gaunami dividendai iš užsienio vienetų, kuriuose dividendus gaunantis Lietuvos vienetas ne trumpiau kaip 12 mėnesių be pertraukų, įskaitant dividendų paskirstymo momentą, valdo daugiau kaip 10 procentų balsus suteikiančių akcijų (dalių, pajų), neapmokestinami, jei dividendai gaunami iš užsienio vieneto, kuris nėra įregistruotas ar kitaip organizuotas tikslinėse teritorijose. Taip pat ši nuostata netaikoma, jei dividendus gaunančio Lietuvos vieneto apmokestinamasis pelnas nėra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus.

3. Lietuvos vienetas neįtraukia į pajamas iš užsienio vieneto gautų dividendų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

36 straipsnis. Dividendų deklaracija

Deklaracija apie dividendų išmokėjimą vienetai ar dividendų gavimą iš vieneto ir pelno mokesčio apskaičiavimą pateikiama tam vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje įregistruotas pelno mokestį apskaičiuojantis ir sumokantis vienetas, iki mėnesio, einančio po mėnesio, kurį dividendai buvo išmokėti arba gauti, dešimtos dienos.

VIII SKYRIUS

SPECIALIOS PAJAMŲ APMOKESTINIMO SĄLYGOS

37 straipsnis. Užsienio vieneto apmokestinimas

Pelno mokestį prie pajamų šaltinio nuo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytų pajamų (sumų) išskaičiuoja ir sumoka į biudžetą išmokas išmokėjęs asmuo – Lietuvos vienetas, nuolatinė buveinė arba nuolatinis Lietuvos gyventojas. Šiuo atveju užsienio vieneto pajamos pripažįstamos taikant šio Įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą principą.

38 straipsnis. Turto ar turtinio komplekso nuomos apmokestinimo atvejai

1. Jei vieneto turtas arba turtinis kompleksas yra perduotas pagal nuomos sandorį, apskaičiuojant pelno mokestį toks turto arba turtinio komplekso perdavimas mokesčio administratoriaus sprendimu gali būti apmokestinamas kaip pardavimas, jei nuomos sandoris atitinka nors vieną iš šių kriterijų:

1) nuomos terminas ilgesnis kaip 30 metų, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka išnuomojama žemė arba turto nuomininkas yra nustatytas šio Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje;

2) nuomos mokesčio periodinių įmokų tvarkaraštyje nustatyta, kad per trumpesnę nuomos laikotarpio dalį sumokama didesnė dalis išnuomoto vieneto ilgalaikio turto tikrosios rinkos kainos;

3) nuomos sutartis apriboja ilgalaikio turto ar turtinio komplekso nuomotojo teises skolintis ir (arba) skirstyti pelną ar mokėti dividendus;

4) nuostatos dėl išnuomoto turto rekonstravimo nėra susijusios su nuomininko ar nuomotojo ūkine komercine veikla ir (arba) turto rekonstravimo vertė neatitinka turto tikrosios rinkos kainos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto turto pardavimo pajamos įskaitomos į pajamas to mokestinio laikotarpio, kurį šis turtas buvo perduotas nuomininkui to turto tikrąja rinkos kaina.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos netaikomos lizingo (finansinės nuomos) sandoriams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

39 straipsnis. Kontroliuojamųjų užsienio vienetų pajamų apmokestinimas

1. Kontroliuojamųjų užsienio vienetų mokestinis laikotarpis yra kalendoriniai metai, tačiau jei kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais arba jis nenustatomas, laikoma, kad kontroliuojamojo užsienio vieneto mokestinis laikotarpis sutampa su kontroliuojančio vieneto mokestiniu laikotarpiu.

2. Pozityviųjų pajamų apskaičiavimo, įtraukimo į kontroliuojančio Lietuvos vieneto pajamas tvarką, pajamų, neįtraukiamų į pozityviasias pajamas, rūšis nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Tos pačios kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti apmokestintos Lietuvos Respublikoje tik vieną kartą.

4. Kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos yra apmokestinamos pagal šio straipsnio nuostatas, jeigu:

1) vienetas nėra įregistruotas ar kitaip organizuotas valstybėse arba zonose, kurių sąrašą tvirtina finansų ministras;

2) vienetas atitinka bet kurią užsienio vieneto verslo organizavimo formą, kurių sąrašą tvirtina finansų ministras.

5. Šio straipsnio nuostatos netaikomos tais atvejais, jeigu:

1) kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamas sudaro tik kontroliuojančio vieneto išmokos, laikomos neleidžiamais atskaitymais pagal šio Įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 12 punktą, arba

2) kontroliuojamojo užsienio vieneto pajamos sudaro mažiau kaip 5 procentus kontroliuojančio vieneto pajamų.

6. Lietuvos vienetas turi teisę nuo kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, pelno mokesčio, sumokėto toje valstybėje arba zonoje, kurioje įregistruotas arba kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio vienetas, proporcingai Lietuvos vieneto turimų akcijų (dalių, pajų), balsų ar teisių į kontroliuojamojo vieneto pelną skaičiumi dydžiu sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, apskaičiuotą pelno mokesčių. Jei toje valstybėje arba zonoje mokesčio sumokėta daugiau, negu tai numato tos valstybės arba zonos įstatymai, Lietuvos vienetas turi teisę sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, apskaičiuotą pelno mokesčių tuo dydžiu, kuris turėjo būti sumokėtas nuo kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviųjų pajamų, įtrauktinų į Lietuvos vieneto pajamas toje valstybėje arba zonoje, kurioje įregistruotas arba kitaip organizuotas kontroliuojamasis užsienio vienetas.

7. Lietuvos vienetas turi teisę nuo kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, pelno mokesčio, sumokėto užsienio valstybėje, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi sutartį dėl dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo ir pagal kurios atitinkamą įstatymą kontroliuojamojo užsienio vieneto pozityviosios pajamos yra įtrauktos į tos valstybės vieneto pajamas ir apmokestintos pagal analogiškas šiame straipsnyje nustatytoms taisyklės, dydžiu sumažinti į biudžetą mokėtiną pagal šį Įstatymą nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, apskaičiuotą pelno mokesčių.

40 straipsnis. Sandorių arba ūkinių operacijų vertės koregavimas ir pajamų ar išmokų apibūdinimas iš naujo

1. Vienetai, šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, pajamomis iš bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos turi pripažinti sumą,

atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą, o leidžiamais atskaitymais arba ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais turi pripažinti bet kokio sandorio arba bet kokios ūkinės operacijos sąnaudų sumą, atitinkančią tokio sandorio arba tokios ūkinės operacijos tikrąją rinkos kainą.

2. Jei asocijuotų asmenų tarpusavio sandoriuose arba ūkinėse operacijose sudaromos arba nustatomos kitokios sąlygos, negu būtų sudaromos ar nustatomos neasocijuotų asmenų tarpusavio sandoriu arba ūkine operacija, tada bet koks pelnas (pajamos), kuris, jei tokių sąlygų nebūtų, būtų priskiriamas vienam iš tų asmenų, bet dėl tokių sąlygų jam nepriskiriamas, gali būti įtraukiamas į to asmens pajamas ir atitinkamai apmokestinamas. Finansų ministras nustato šios dalies įgyvendinimo taisykles.

3. Vienetai, šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka turi iš naujo apibūdinti pajamas ar išmokas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, *Žin.*, 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

IX SKYRIUS

REORGANIZAVIMO, PERLEIDIMO, LIKVIDAVIMO PASKIRŲ ATVEJŲ APMOKESTINIMAS, TURTO VERTĖS PAJAMŲ BEI NUOSTOLIŲ PRIPAŽINIMAS TAM TIKRAIS REORGANIZAVIMO, LIKVIDAVIMO, PERLEIDIMO ATVEJAIS

41 straipsnis. Reorganizavimo ir perleidimo atvejai

Vienetų, jų dalyvių pajamos bei nuostoliai kituose šio skyriaus straipsniuose nustatyta tvarka pripažįstami tokiais reorganizavimo ar perleidimo atvejais, kai:

1) vienetai reorganizuojami prijungiant, t. y. vienas ar keli vienetai (toliau – įsigyjamieji vienetai) prijungiami prie kito, jau esančio, vieneto (toliau – įsigyjantysis vienetas) be likvidavimo procedūros ir prijungimo momentu įsigyjamųjų vienetų turtas, teisės ir prievolės perduodamos įsigyjančiajam vienetai, įsigyjamųjų vienetų dalyviams išduodama įsigyjančiojo vieneto akcijų proporcingai įsigyjančiajam vienetai perduotam įsigyjamųjų vienetų turtui ir, jei leidžiama, keičiant įsigyjamųjų vienetų akcijas į įsigyjančiojo vieneto akcijas, akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų tikrosios rinkos kainos, arba

2) vienetai reorganizuojami sujungiant, t. y. du ar daugiau vienetų (toliau – įsigyjamųjų vienetų) sujungiami į naują vieneta (toliau – įsigyjantysis vienetas) be likvidavimo procedūros ir sujungimo momentu įsigyjamųjų vienetų turtas, teisės ir prievolės perduodamos įsigyjančiajam vienetai, įsigyjamųjų vienetų dalyviams išduodama įsigyjančiojo vieneto akcijų proporcingai įsigyjančiajam vienetai perduotam įsigyjamųjų vienetų turtui ir, jei leidžiama, keičiant įsigyjamųjų vienetų akcijas į įsigyjančiojo vieneto akcijas, akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų tikrosios rinkos kainos, arba

3) vienetai reorganizuojami išdalijant arba padalijant, t. y. vienetas (toliau – įsigyjamasis vienetas) išdalija ar išskaido savo įstatinį kapitalą (akcijas) į dvi ar daugiau dalių ir perduoda jas tuo pačiu momentu dviem ar daugiau jau esančių ar naujai kuriamų vienetų (toliau – įsigyjantiesiems vienetais) be likvidavimo procedūros, įsigyjamojo vieneto dalyviai gauna proporcingai turėtų šio vieneto akcijų skaičiui įsigyjančiųjų vienetų, kuriems perduotas įsigyjamojo vieneto turtas, teisės ir prievolės, akcijų ir, jei leidžiama, keičiant įsigyjamojo vieneto akcijas į įsigyjančiųjų vienetų akcijas, akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų tikrosios rinkos kainos, arba

4) vienetas atskiria vieną ar keletą savo turto dalių, kurios sudaro atskiras vieneto veiklos dalis, ir perleidžia jas kartu vienam ar keliems naujai kuriamiems ar jau esantiems vienetais (įsigyjantiesiems vienetais) mainais už jų akcijas, kurios paskirstomos jo dalyviams proporcingai jų turimų akcijų skaičiui, kartu sumažindamas įstatinį kapitalą ir rezervus šia suma ir, jei leidžiama, keičiant veiklos dalis atskiriančio vieneto akcijas į įsigyjančiųjų vienetų akcijas akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų kainos, arba

5) jei atliekamas nepiniginis veiklos, kaip komplekso, ar veiklos dalies, kaip teisių ir prievolių visumos, kuri organizaciniu požiūriu sudaro autonomišką ekonominį vienetą, vykdančią veiklą ir galintį atlikti savo funkcijas savo nuožiūra, perleidimas ir vienetą be likvidavimo procedūros perduoda kitam naujai kuriamam ar jau esančiam vienetui veiklą arba vieną ar daugiau veiklos dalių mainais už vieneto ar vienetų akcijas ir nuostoliai, susidarę taip perleidžiant veiklą ar veiklos dalį vienetui ar vienetams, gali būti perkelti į įsigyjantįjį vienetą ar vienetus, arba

6) jei perleidžiamas turtas ir vienetą be likvidavimo procedūros perleidžia visą savo turtą, teises ir prievoles kitam vienetui, valdančiam 100 procentų jo įstatinio kapitalo (arba 100 procentų akcijų, atspindinčių jo kapitalą), arba

7) jei perleidžiamos akcijos ir vienetą, siekdamas visiškai kontroliuoti kitą vienetą (t. y. turėti 66 procentus to vieneto akcijų) ir dėl to daugumą balsų, perleidžia savo akcijas mainais už to vieneto akcijas ir, jei leidžiama, keičiant vieneto akcijas į įsigyjantįjį vieneto akcijas, akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų tikrosios rinkos kainos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

42 straipsnis. Turto vertės padidėjimo pajamos vienetus reorganizuojant, turtą perleidžiant ar pertvarkant

1. Jeigu pajamos dėl šio Įstatymo 41 straipsnyje nurodytų operacijų yra turto ir teisių perleidimo tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestintas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus, išdava, tai:

1) jei vienetų dalyviai vienetų reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas perduoda mainais vieno vieneto akcijas (dalis, pajus) į kito vieneto akcijas (dalis, pajus) ir abu vienetai dalyvauja reorganizavimo procese, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas tų dalyvių pajamomis. Tokiais atvejais vienetų dalyvių naujai mainais gautų akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina yra tų akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina, buvusi prieš pat ankstesniems dalyviams perduodant mainais akcijas (dalis, pajus);

2) jei reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas vienas vienetą perleidžia turtą kitam vienetui ir abu vienetai yra reorganizavimo dalyviai, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas turtą perleidusio vieneto pajamomis. Vienetas, kuris gauna turtą, jokių pajamų, gautų iš šio perdavimo, neįtraukia į savo pajamas, o jo nuosavybėn perleisto turto įsigijimo kaina yra to turto įsigijimo kaina, buvusi prieš pat turto perleidimą nuosavybėn turtą perdavusiam vienetui;

3) jei reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas vienas vienetą perleidžia nuolatinę buveinę užsienio valstybėje (ne Europos Sąjungos narėje) kitam vienetui ir abu vienetai yra reorganizavimo dalyviai, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas turtą perleidusio vieneto pajamomis. Vienetas, kuris gauna turtą, jokių pajamų, gautų iš šio perdavimo, neįtraukia į savo pajamas, o jo nuosavybėn perleisto turto įsigijimo kaina yra to turto įsigijimo kaina, buvusi prieš pat turto perleidimą nuosavybėn turtą perdavusiam vienetui.

2. Jei pajamos dėl šio Įstatymo 41 straipsnyje nustatytų sandorių yra turto ir teisių perleidimo tarp Lietuvos vienetų, kurių apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus, ir užsienio vienetų išdava, tai:

1) pajamos iš nuolatinės buveinės perleidimo Lietuvos Respublikoje neįtraukiamos į pajamas tais atvejais, kai įgyjamasis vienetą yra užsienyje, o pajamos yra susijusios su nuolatinei buveinei Lietuvos Respublikos teritorijoje priskiriamu turto ar teisių perleidimu. Jeigu nuolatinei buveinei priskiriamas turtas ar teisės perleidžiamos ne Lietuvos Respublikoje, skirtumas tarp to turto pardavimo tikrosios rinkos kainos ir to turto ar teisių įsigijimo kainos mažinamas nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudų, pagal šį Įstatymą laikomų leidžiamais atskaitymais, suma ir įtraukiamos į pajamas to mokesčio laikotarpiu, kurį įvyko minėtas sandoris;

2) jei vienas vienetą reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas perleidžia nuolatinę buveinę užsienio valstybėje Europos Sąjungos narėje kitam vienetui ir abu vienetai yra reorganizavimo dalyviai, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas turtą perleidusio vieneto pajamomis. Vienetas, kuris gauna turtą, jokių pajamų, gautų iš tokio perdavimo, į savo pajamas neįtraukia, o jo nuosavybėn perleisto turto įsigijimo kaina yra to turto įsigijimo kaina, buvusi prieš pat turto perleidimą nuosavybėn turtą perdavusiam vienetui.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos vienetais, kurie nėra pelno mokesčio arba Įstatymo 2 priedėlyje išvardytų mokesčių mokėtojai.

4. Jei pajamos dėl šio Įstatymo 41 straipsnyje nurodytų operacijų yra Lietuvos vienetų, kurie yra mokesčio mokėtojai ir jų apmokestinamasis pelnas yra apmokestinamas taikant šio Įstatymo 5 straipsnyje nustatytus 15 arba 13 procentų mokesčio tarifus, ir užsienio valstybių, kurios yra Europos Sąjungos narės, vienetų, kurių formos yra išvardytos šio Įstatymo 2 priedėlyje ir kurie yra šiame priedėlyje nustatytų mokesčių mokėtojai, turto ir teisių perleidimo išdava, tai:

1) jei vieneto dalyviai vieneto reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas perduoda mainais vieno vieneto akcijas (dalis, pajus) į kito vieneto akcijas (dalis, pajus) ir abu vienetai dalyvauja reorganizavimo procese, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas šių dalyvių pajamomis. Tokiais atvejais vieneto dalyvių naujai gautų mainais akcijų (dalių, pajų) įsigijimo kaina yra jų įsigijimo kaina, buvusi prieš pat ankstesniems dalyviams perduodant mainais akcijas (dalis, pajus);

2) jei reorganizavimo metu ir pagal reorganizavimo sąlygas vienas vienetas perleidžia turtą kitam vienetai ir abu vienetai yra reorganizavimo dalyviai, toks turto vertės padidėjimas nelaikomas turtą perleidusio vieneto pajamomis. Vienetas, kuris gauna turtą, jokių pajamų, gautų iš tokio perdavimo, į savo pajamas neįtraukia, o jo nuosavybėn perleisto turto įsigijimo kaina yra to turto įsigijimo kaina, buvusi prieš pat turto perleidimą nuosavybėn turtą perdavusiam vienetai;

3) akcijų kainų skirtumas gali būti apmokėtas pinigais, tačiau ne daugiau kaip 10 procentų įsigyjamųjų vienetų akcijų nominalios vertės arba, jei nominalios vertės nėra, – apskaičiuotos akcijų tikrosios rinkos kainos.

5. Jei šio Įstatymo 41 straipsnyje nurodytas operacijas atlieka ir užsienio vienetai, įregistruoti arba organizuoti tikslinėse teritorijose, šių sandorių metu dėl turto vertės padidėjimo gautos pajamos įtraukiamos į įsigyjančiojo ar įsigyjamojo vieneto bei jų dalyvių pajamas, o gauti nuostoliai nepripažįstami.

43 straipsnis. Nuostoliai vienetus reorganizuojant, pertvarkant

1. Jeigu vykdomas reorganizavimas, tai nei įsigyjančiojo, nei įsigyjamojo vieneto ar vienetų mokesčio laikotarpio nuostoliai, susidarę iki jų reorganizavimo, į kitus metus neperkeliami, išskyrus šiame straipsnyje nurodytus atvejus, kai prie įsigyjančiojo vieneto prijungiamas įsigyjamasis vienetas ar vienetai, jeigu šiame Įstatyme nenustatyta kitaip.

2. Jeigu prie įsigyjančiojo vieneto prijungiamas įsigyjamasis vienetas ar vienetai ir daugiau kaip 66 procentai įsigyjančiojo vieneto savininkų yra tie patys asmenys, kurie įsigyjamojo vieneto savininkais buvo ir iki prijungimo, įsigyjantysis vienetas tęsia tą pačią veiklą kaip ir iki prijungimo, o pajamos iš šios veiklos sudaro ne mažiau kaip 85 procentus šio vieneto pajamų ir mokesčio laikotarpis išlieka tas pats, tai mokesčio laikotarpio nuostoliai, susidarę iki prijungimo, yra perkeliama šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Prijungtų įsigytųjų vienetų nuostoliai neperkeliami.

3. Tuo atveju, jei įsigyjantysis vienetas neatitinka 2 dalyje nustatytų kriterijų, iki vieneto ar vienetų prijungimo susidarę mokesčio laikotarpio nuostoliai, pradedant tuo mokesčiu laikotarpiu, kuriuo įsigyjantysis vienetas neatitinka nors vieno iš minėtų kriterijų, neperkeliami.

4. Jeigu mokesčiu laikotarpiu vienetas pertvarkomas, ankstesnių mokesčių laikotarpių mokesčiai nuostoliai perkeliama tik tais atvejais, jei nepasikeičia vieneto savininkai ir pertvarkytas vienetas tęsia tą pačią ūkinę komercinę veiklą kaip ir iki pertvarkymo.

44 straipsnis. Nuolatinės buveinės perleidimo nuostoliai

Jei užsienio vieneto nuolatinė buveinė yra perleidžiama Lietuvos vienetai, tai Lietuvos vieneto, kuriam ši nuolatinė buveinė perleidžiama, pajamos didinamos neigiamu skirtumu tarp šios nuolatinės buveinės nuostolio prieš pat perleidimą sumos ir ne mažiau kaip 5 paskutinių mokesčių laikotarpių apmokestinamojo pelno sumos.

45 straipsnis. Turto vertės padidėjimo pajamos bei nuostoliai įmones likviduojant

1. Jei likviduojamas vienetas paskirsto turtą savo dalyviams, toks paskirstymas yra laikomas to turto pardavimu už to turto tikrąją rinkos kainą, nustatytą nuosavybės teisės perleidimo dieną, o skirtumas tarp to turto įsigijimo kainos ir pardavimo kainos bus laikomas vieneto turto

vertės padidėjimo pajamomis, jei šiame Įstatyme nenustatyta kitaip. Likviduojant vieneta, vieneto patirti nuostoliai dėl turto perleidimo laikomi likviduojamo vieneto nuostoliais.

2. Likviduojamo vieneto dalyviai pripažįsta turto vertės padidėjimo pajamas (turto vertės nuostolius) likviduojamo vieneto turto ar jo dalies gavimo momentu. Tokias pajamas (nuostolius) sudaro vieneto dalyvių nuosavybės teisių (dalių, pajų, akcijų) įsigijimo kainos ir iš likviduojamo vieneto gauto turto rinkos kainos skirtumas. Turto, gauto iš likviduojamo vieneto, įsigijimo kaina vieneto dalyviams yra to turto tikroji rinkos kaina.

46 straipsnis. Apskaitos ataskaitos

1. Įsigyjančiojo vieneto aiškinamajame rašte už tą mokestinį laikotarpį, kuriuo buvo įvykdytos šio Įstatymo 41 straipsnyje nurodytos operacijos, nurodoma, per kurį mokestinį laikotarpį įvyko turto ir teisių perleidimas iš įsigytojo vieneto ar vienetų. Vėlesniuose aiškinamuosiuose raštuose privalo būti nurodyta, kuriame aiškinamajame rašte pateikta šioje dalyje nustatyta informacija.

2. Kartu su aiškinamuoju raštu pateikiamas paskutinis įsigytojo vieneto balansas (vienetų balansai).

3. Kartu su aiškinamuoju raštu pateikiami apskaičiuoti skirtumai tarp to turto, kuris nudėvimas arba amortizuojamas, likutinės vertės, užfiksuotos įsigytajame vienete ar vienetuose ir įsigijusiam vienete.

4. Vienetų dalyviai (akcijų (dalių, pajų) savininkai) aiškinamajame rašte nurodo įsigytojo vieneto ar vienetų akcijų nominalią vertę ir kainą, kuria gautos akcijos (dalys, pajai) įtraukiamos į apskaitą tame vienete.

5. Už šiame straipsnyje nurodytų duomenų nepateikimą laiku mokesčių administratoriui, neteisingų duomenų įrašymą dokumente ir tokio dokumento pateikimą mokesčių administratoriui taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

X SKYRIUS PELNO MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS, SUMOKĖJIMAS, IŠIEŠKOJIMAS IR GRAŽINIMAS

47 straipsnis. Avansinio pelno mokesčio apskaičiavimas ir sumokėjimas

1. Avansinis pelno mokestis apskaičiuojamas šiame straipsnyje nustatyta tvarka. Avansinio pelno mokesčio sumą apskaičiuoja mokesčio mokėtojas.

2. Mokesčio mokėtojai avansinio pelno mokesčio sumą apskaičiuoja šia tvarka:

1) pagal praėjusių metų veiklos rezultatus. Avansinis pelno mokestis už pirmuosius devynis mokestinio laikotarpio mėnesius apskaičiuojamas pagal faktiškai apskaičiuotą pelno mokesčio sumą už mokestinį laikotarpį, buvusį prieš praėjusį mokestinį laikotarpį. Avansinis pelno mokestis už dešimtą – dvyliktą mokestinio laikotarpio mėnesius apskaičiuojamas pagal praėjusį mokestinį laikotarpį faktiškai apskaičiuotą pelno mokesčio sumą. Kiekvieno ketvirčio avansinis pelno mokestis sudarys atitinkamai 1/4 faktiškai per minėtus mokestinius laikotarpius apskaičiuoto pelno mokesčio sumos;

2) pagal numatomą mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumą. Mokesčio mokėtojas gali pasirinkti avansinį pelno mokestį mokėti kas ketvirtį po 1/4 numatomos mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumos. Avansinio pelno mokesčio apskaičiuota suma pagal numatytą mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumą turi sudaryti ne mažiau kaip 80 procentų faktiškos metinio pelno mokesčio sumos. Jeigu avansinio pelno mokesčio deklaracijoje apskaičiuota numatyta pelno mokesčio suma yra mažesnė kaip 80 procentų metinėje pelno mokesčio deklaracijoje apskaičiuotos pelno mokesčio sumos, nuo kiekvieną ketvirtį nesumokėtos avansinio pelno mokesčio sumos skaičiuojami delspinigiai Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Mokesčio mokėtojas gali patikslinti avansinio pelno mokesčio deklaraciją, apskaičiuodamas kiekvieno ketvirčio avansinio pelno mokesčio sumą lygiomis dalimis nuo mokestinio laikotarpio pradžios.

3. Pirmaisiais mokestiniais metais įregistruoti vienetai nuo avansinio pelno mokesčio atleidžiami, o antraisiais mokestiniais metais mokesčio mokėtojas, pasirinkęs avansinį pelno mokestį mokėti pagal praėjusių metų veiklos rezultatus, pradeda mokėti avansinį pelno mokestį nuo mokestinio laikotarpio dešimto mėnesio. Jeigu mokestinis laikotarpis, buvęs prieš praėjusį

mokestinį laikotarpį, buvo trumpesnis negu dvylika mėnesių, apskaičiuojant avansinį pelno mokestį faktiškai sumokėta pelno mokesčio suma laikoma už tą mokestinį laikotarpį apskaičiuota pelno mokesčio suma, padalyta iš to mokestinio laikotarpio mėnesių skaičiaus ir padauginta iš dvylikos.

4. Jei praėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamosios pajamos neviršijo 100 tūkst. litų, vienetas mokestiniu laikotarpiu avansinio pelno mokesčio mokėti neprivalo.

5. Avansinis pelno mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip paskutinę kiekvieno mokestinio laikotarpio ketvirčio dieną, o už paskutinį mokestinio laikotarpio ketvirtį – ne vėliau kaip iki šio ketvirčio paskutinio mėnesio 25 dienos.

48 straipsnis. Pelno mokesčio apskaičiavimo momentas

Pelno mokestis apskaičiuojamas pagal paskutinės mokestinio laikotarpio dienos būklę.

49 straipsnis. Pelno mokesčio įskaitymas

Pelno mokestis įskaitomas į valstybės biudžetą.

50 straipsnis. Pelno mokesčio deklaracijos ir ataskaitos

1. Pelno mokesčio deklaracijų rūšys yra šios:

1) asocijuotų asmenų tarpusavio sandorių arba ūkinių operacijų ataskaita;

2) avansinio pelno mokesčio deklaracija;

3) deklaracija apie užsienio vienetai išmokėtas pajamas (sumas) ir apskaičiuotą bei į biudžetą sumokėtą pelno mokestį;

4) užsienio vieneto, vykdančio veiklą Lietuvos Respublikoje (nuolatinės buveinės) deklaracija;

5) deklaracija apie nuo gautų ir išmokėtų dividendų apskaičiuotą ir sumokėtą pelno mokestį.

2. Ataskaitos – metinės pelno mokesčio deklaracijos priedai:

1) pagal šį Įstatymą galimų koreguoti reikšmingų sandorių dėl turto perleidimo su susijusiais asmenimis ataskaita;

2) ataskaita apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei gyventojus.

3. Kitos ataskaitos:

1) išvestinių finansinių priemonių ataskaita;

2) kitos centrinio mokesčio administratoriaus nustatytos deklaracijų arba ataskaitų formos.

4. Šio straipsnio 1 dalies 3 ir 5 punktuose, 2 dalies 1 punkte ir 3 dalies 1 punkte nustatytos ataskaitos pateikiamos tik tuo atveju, jei per mokestinį laikotarpį vienetas atliko atitinkamas ūkines operacijas.

5. Šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta ataskaita saugoma vienete.

6. Deklaracijų ir ataskaitų formas, jų užpildymo tvarką bei atvejus, kada pildoma šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatyta ataskaita, nustato centrinis mokesčio administratorius. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytos ataskaitos formą, jos užpildymo ir pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius, suderinęs su finansų ministru.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. IX-1972, 2004-01-22, Žin., 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

51 straipsnis. Metinės pelno mokesčio deklaracijos ir avansinio pelno mokesčio deklaracijos pateikimas

1. Lietuvos vienetai ir nuolatinės buveinės, kurių pajamos apmokestinamos šio Įstatymo nustatyta tvarka, privalo užpildyti metines pelno mokesčio bei avansinio pelno mokesčio deklaracijas ir pateikti jas tam vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje jie yra arba privalo būti įregistruoti mokesčio mokėtojais.

2. Metinė pelno mokesčio deklaracija kartu su finansine atskaitomybe (jeigu teisės aktų nustatyta tvarka ji privalo būti sudaryta) pateikiama pasibaigus mokestiniam laikotarpiui iki kito mokestinio laikotarpio dešimto mėnesio pirmos dienos. Lietuvos vieneto arba nuolatinės buveinės paskutinio mokestinio laikotarpio metinė pelno mokesčio deklaracija kartu su finansine atskaitomybe (jeigu teisės aktų nustatyta tvarka ji privalo būti sudaryta) pateikiama per 30 dienų nuo veiklos pabaigos.

3. Avansinio pelno mokesčio deklaracijos pateikimas:

1) jei avansinis pelno mokestis apskaičiuojamas pagal praėjusių metų veiklos rezultatus, avansinio pelno mokesčio deklaracija už pirmuosius devynis mokestinio laikotarpio mėnesius pateikiama ne vėliau kaip mokestinio laikotarpio pirmo mėnesio paskutinę dieną. Avansinio pelno mokesčio apyskaita už mokestinio laikotarpio dešimtą – dvyliktą mėnesius pateikiama ne vėliau kaip mokestinio laikotarpio dešimto mėnesio paskutinę dieną;

2) jei avansinis pelno mokestis apskaičiuojamas pagal numatomą mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumą, avansinio pelno mokesčio deklaracija pateikiama ne vėliau kaip mokestinio laikotarpio pirmo mėnesio paskutinę dieną.

52 straipsnis. Deklaracijos apie užsienio vienetai išmokėtas pajamas (sumas) ir apskaičiuotą bei į biudžetą sumokėtą pelno mokestį pateikimas

1. Kai užsienio vieneto pajamos yra apmokestinamos pelno mokesčiu šio Įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka, pelno mokestį išskaičiuojantis asmuo – Lietuvos vienetas arba nuolatinė buveinė užpildo deklaraciją ir pateikia ją vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje yra arba privalo būti įregistruotas mokesčio mokėtoju mokestį išskaičiuojantis asmuo.

2. Deklaracija apie užsienio vienetai išmokėtas pajamas (sumas) ir apskaičiuotą bei į biudžetą sumokėtiną pelno mokestį pateikiama ne vėliau kaip per 15 dienų pasibaigus mėnesiui, kurį buvo išmokėtos pajamos (sumos).

53 straipsnis. Pelno mokesčio sumokėjimas ir grąžinimas

1. Pelno mokestis mokamas pagal metinę pelno mokesčio deklaraciją. Pelno mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip paskutinę metinės pelno mokesčio deklaracijos pateikimo termino dieną. Jeigu metinėje pelno mokesčio deklaracijoje apskaičiuota pelno mokesčio suma viršija už mokestinį laikotarpį sumokėtą avansinio pelno mokesčio sumą, mokesčio mokėtojas privalo šį skirtumą sumokėti į biudžetą. Mokesčio permoka grąžinama Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Pelno mokestis, apskaičiuotas nuo pajamų (sumų), išmokėtų užsienio vienetai, turi būti sumokėtas ne vėliau kaip deklaracijos pateikimo termino pabaigos dieną.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais, kai tai reikalinga tinkamam mokestinių prievolių įvykdymui užtikrinti, vietos mokesčių administratorius turi teisę pareikalauti, kad mokesčio mokėtojas prieš metinės pelno mokesčio deklaracijos pateikimo ir pelno mokesčio sumokėjimo terminą pateiktų Lietuvos Respublikoje įsteigto ir veikiančio vieneto (banko įstaigos arba draudimo įmonės) išduotą laidavimo arba garantijos dokumentą, pagal kurį laiduotojas arba garantas įsipareigoja įvykdyti mokesčio mokėtojo mokestines prievoles, susijusias su pelno mokesčiu, jei šio mokėtojo pelno mokestis nebus sumokėtas per šiame straipsnyje nustatytą terminą. Laidavimo arba garantijos sumos apskaičiavimo, tikslinimo, taip pat laidavimo arba garantijos dokumentų pateikimo ir panaikinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

54 straipsnis. Užsienio vieneto apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio perskaičiavimas

1. Užsienio vienetas, gavęs pajamų už parduotą ar kitaip perleistą nuosavybėn nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau straipsnyje – turtas), turi teisę kreiptis į vietos mokesčio administratorių, kurio veiklos teritorijoje įregistruotas mokestį išskaičiuojantis asmuo, dėl apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio už parduotą ar kitaip perleistą nuosavybėn turtą perskaičiavimo. Šiuo atveju pelno mokestis būtų apskaičiuojamas nuo turto vertės padidėjimo pajamų.

2. Prašymas ir dokumentai, pagrindžiantys turto įsigijimo kainą, dėl pelno mokesčio perskaičiavimo pateikiami tam vietos mokesčio administratoriui, kurio veiklos teritorijoje įregistruotas mokestį išskaičiuojantis asmuo. Vietos mokesčio administratorius, patikrinęs šių dokumentų ir sandorių teisėtumą, apskaičiuoja turto vertės padidėjimo pajamas, uždirbtas pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn turtą, ir pelno mokestį. Mokesčio permoka grąžinama Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

55 straipsnis. Pelno mokesčio, sumokėto užsienio valstybėse, atskaitymai

1. Lietuvos vienetas iš šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto pelno mokesčio sumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje per tuos mokesčius metus gautų pajamų, atsižvelgiant į dividendus, kurie neįtraukiami į vieneto pajamas, jeigu šis straipsnis nenustato ko kita.

2. Jeigu nuo užsienio valstybėje gautų pajamų šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio suma yra mažesnė negu pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo tų pajamų užsienio valstybėje, tai atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota pelno mokesčio suma.

3. Jeigu mokesčio mokėtojas per mokesčius metus gauna pajamų keliose užsienio valstybėse, atskaitoma pelno mokesčio suma apskaičiuojama atskirai pagal kiekvieną valstybę, kurioje gautos pajamos, išskyrus atvejus, kai gaunamos pagal šį Įstatymą apmokestinamos palūkanos.

4. Tuo atveju, kai užsienio valstybėse gaunamos pagal šį Įstatymą apmokestinamos palūkanos, kurios sudaro ne daugiau kaip 25 procentus jas gaunančio vieneto pajamų, atskaitoma pelno mokesčio suma atskaitoma nuo bendros pelno mokesčio sumos, skaičiuojant nuo visų pajamų, bet ne daugiau kaip 1/5 bendros pelno mokesčio sumos.

5. Atskaitymai iš apskaičiuotos pelno mokesčio sumos šiame straipsnyje nustatyta tvarka leidžiami tik tuo atveju, kai yra išduoti užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinti dokumentai apie toje valstybėje per tuos mokesčius metus gautas pajamas ir nuo jų apskaičiuotą ir sumokėtą pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, jei šis straipsnis nenustato kitaip.

6. Lietuvos vienetas iš šio Įstatymo nustatyta tvarka nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į Lietuvos vieneto pajamas, apskaičiuoto pelno mokesčio sumos gali atskaityti pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo toje valstybėje per tuos mokesčius metus gautų pozityviųjų kontroliuojamojo vieneto pajamų, kaip nustatyta šio Įstatymo 39 straipsnio 6 ir 7 dalyse. Atskaitymai iš apskaičiuotos pelno mokesčio sumos šiame straipsnyje nustatyta tvarka leidžiami tik tuo atveju, jeigu yra išduoti užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinti dokumentai apie užsienio valstybėje per tuos mokesčius metus gautas pajamas bei nuo jų apskaičiuotą ir sumokėtą pelno mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą ir jeigu Lietuvos vienetas vietos mokesčio administratoriui pateikia:

- 1) kontroliuojamojo vieneto pavadinimą ir buveinės adresą;
- 2) valdytojų sąrašą;
- 3) balansą bei pelno ir nuostolių ataskaitą;
- 4) pozityviųjų pajamų, įtrauktų į pajamas, sumą;
- 5) nuo pozityviųjų pajamų, įtrauktų į pajamas, sumokėtų mokesčių įrodymus.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytus dokumentus Lietuvos vienetas pateikia centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka.

8. Šio straipsnio nuostatos netaikomos dividendams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

56 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus

Pažeidus šio Įstatymo nuostatas, išskyrus 46 straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus, baudos skiriamos ir delspinigiai skaičiuojami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS APSKAITOS REIKALAVIMAI

57 straipsnis. Buhalterinės apskaitos tvarkymo reikalavimai

1. Mokesčio mokėtojų buhalterinė apskaita privalo būti tvarkoma taip, kad ji teiktų pakankamą informaciją pelno mokesčiui apskaičiuoti.

2. Mokesčio mokėtojai apskaitą ir atskaitomybę tvarko vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu bei kitais teisės aktais.

3. Pelno mokesčiui skaičiuoti vienetas gali naudoti buhalterinėje apskaitoje naudojamus visuotinai pripažintus pajamų, sąnaudų pripažinimo, atsargų įkainojimo metodus, jei šis Įstatymas nenustato ko kita.

4. Apskaičiuojant pelno mokesť, atsargos apskaitomos „pirmasis į – pirmasis iš (FIFO)“ metodu. Centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka mokesčio mokėtojo prašymu ir atsižvelgdamas į jo veiklos ypatybes vietos mokesčio administratorius gali leisti apskaityti atsargas taikant tą buhalterinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų numatytą metodą, kurį vienetas taiko sudarydamas finansinę atskaitomybę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

58 straipsnis. Perėjimo nuo vieneto pelno arba pajamų apskaičiavimo ir apmokestinimo pagal Juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymą bei Fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo IV skyrių tvarka

1. Jokioms Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatyme bei Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinajame įstatyme nustatytoms lengvatoms, įskaitant ilgalaikiam materialiajam turtui ir kompiuterių programoms taikomas investicijų lengvatas, tęstinumas netaikomas, jei šis straipsnis nenustato ko kita.

2. Mokesčio mokėtojams, kuriems iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos buvo taikomos Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymo 8 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 24 straipsnyje nustatytos su užsienio kapitalo investicijomis susijusios lengvatos, šios lengvatos taikomos minėtuose įstatymuose nustatytais terminais ir tvarka iki 2003 metais prasidėsiančio mokestinio laikotarpio pabaigos.

3. Jeigu po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos ilgalaikis materialusis turtas arba kompiuterių programos, kuriems buvo taikoma investicijos lengvata, nustatyta Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnyje, perduodami panaudos būdu, investuojami į kitą vienetą, vieneto pajamos didinamos šio turto įsigijimo kaina tuo mokestiniu laikotarpiu, kuriuo turtas, perduodamas panaudos būdu, investuojamas į kitą vienetą. Jeigu po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos ilgalaikis materialusis turtas arba kompiuterių programos, kuriems buvo taikoma investicijos lengvata, nustatyta Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 24 straipsnyje, perduodami panaudos būdu, investuojami į kitą vienetą arba pakeičiama jų naudojimo paskirtis, įskaitant atvejus, kai ūkinių bendrijų nariai ir individualių (personalinių) įmonių savininkai išsimoka ūkinių bendrijų ir individualių (personalinių) įmonių pajamų dalį, panaudotą toms investicijoms, ūkinės bendrijos ir individualios (personalinės) įmonės pajamos didinamos suma, atitinkančia apmokestinamųjų pajamų dalį, panaudotą investicijoms, tuo mokestiniu laikotarpiu, kuriuo turtas, perduodamas panaudos būdu, investuojamas į kitą vienetą arba pakeičiama jo naudojimo paskirtis.

4. Ilgalaikio materialiojo turto arba kompiuterių programų, kuriems buvo taikoma investicijos lengvata, nustatyta Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo 24 straipsnyje, nusidėvėjimas arba amortizacija neskaiciuojami. Jeigu ši investicijos lengvata buvo taikoma ilgalaikio materialiojo turto arba kompiuterių programų vertės daliai, nusidėvėjimas arba amortizacija pradedami skaičiuoti nuo to momento, kai nusidėvėjimo arba amortizacijos suma, kuri pagal šio Įstatymo nuostatas būtų skaičiuojama, jeigu įsigyjant turtą nebūtų taikyta investicijų lengvata, pasiekia vertės dalį, kuriai taikyta investicijų lengvata.

5. Nuo 2002 metų prasidėjusiu mokestiniu laikotarpiu gauti dividendai apmokestinami taikant šiuos pelno mokesčio tarifus:

1) Lietuvos vienetų gaunami dividendai iš kitų Lietuvos ir užsienio vienetų apmokestinami taikant 29 procentų pelno mokesčio tarifą ir šiems dividendams netaikomos šio Įstatymo 33 straipsnio 2 dalies ir 34 straipsnio 2 dalies nuostatos;

2) užsienio vienetų iš Lietuvos vienetų gaunami dividendai apmokestinami taikant 29 procentų pelno mokesčio tarifą ir šiems dividendams netaikomos šio Įstatymo 33 straipsnio 2 dalies ir 34 straipsnio 2 dalies nuostatos.

6. Jei beviltiškais laikomų skolų suma susidarė iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos, šio Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tik toms skoloms, kurios buvo įtrauktos į

mokesčio mokėtojo realizavimo pajamas, arba jei šių skolų atsiradimas buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose ne anksčiau kaip 1996 metais. Tačiau jei beviltiškų skolų suma buvo įtraukta į mokesčio mokėtojo realizavimo pajamas arba šių skolų atsiradimas buvo užfiksuotas mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose nuo 1996 m. sausio 1 d. iki 1999 m. gruodžio 31 d., beviltiškų skolų suma arba beviltiškoms skoloms tenkanti sąnaudų dalis į vieneto leidžiamus ribojamų dydžių atskaitymus įtraukiama lygiomis dalimis per 5 metus, pradedant 2000 metais prasidėjusiu mokestiniu laikotarpiu.

7. Iš draudimo įmonių (draudikų) gautos draudimo išmokos neapmokestinamos pagal draudimo sutartis, sudarytas iki 2002 m. sausio 1 d.

8. 2002 metais prasidėjusiu mokestiniu laikotarpiu avansinis pelno mokestis, kurį mokesčio mokėtojas privalo sumokėti pagal pateiktą avansinio pelno mokesčio deklaraciją, apskaičiuojamas šia tvarka:

1) avansinis pelno mokestis už pirmuosius 4 mokestinio laikotarpio mėnesius apskaičiuojamas pagal faktiškai apskaičiuotą pelno (pajamų) mokesčio sumą už mokestinį laikotarpį, buvusį prieš praėjusį mokestinį laikotarpį. Mokestinio laikotarpio penktojo - dvyliktojo mėnesių pelno avansinis mokestis apskaičiuojamas pagal praėjusį mokestinį laikotarpį faktiškai apskaičiuotą pelno (pajamų) mokesčio sumą. Kiekvieno mėnesio pelno avansinis mokestis sudarys atitinkamai 1/12 faktiškai per minėtus mokestinius laikotarpius apskaičiuoto pelno mokesčio sumos;

2) vienetas, kuris įrodo, kad mokestiniu laikotarpiu, prasidėjusiu 2002 metais, jo pajamos yra 25 procentais ir daugiau mažesnės už 2001 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pajamas, turi teisę ne vėliau kaip prieš mėnesį iki eilinio avansinio pelno mokesčio mokėjimo termino, nustatyto šioje dalyje, kreiptis į vietos mokesčio administratorių, kad sumažintų likusį avansinį pelno mokestį arba nuo jo atleistų. Vietos mokesčio administratorius tokiam vienetai turi sumažinti avansinio pelno mokesčio sumą proporcingai sumažėjusioms pajamoms arba atleisti nuo avansinio pelno mokesčio. Jeigu šio vieneto 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pajamos padidės iki 25 procentų ir daugiau, jis privalo ne vėliau kaip prieš mėnesį iki eilinio avansinio pelno mokesčio mokėjimo termino kreiptis į vietos mokesčio administratorių, kad padidintų likusį avansinį pelno mokestį;

3) vienetas gali pasirinkti pelno avansinį mokestį mokėti pagal apskaičiuotą 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio kiekvieno mėnesio pelno mokesčio sumą;

4) mokesčio mokėtojas turi teisę atsižvelgti į pasikeitusį pelno mokesčio tarifą.

9. Avansinio pelno mokesčio deklaracija už pirmuosius keturis 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio mėnesius pateikiama iki mokestinio laikotarpio pirmojo mėnesio paskutinės dienos. Avansinio pelno mokesčio deklaracija už 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio penktąjį – dvyliktąjį mėnesius pateikiama iki mokestinio laikotarpio penktojo mėnesio paskutinės dienos. Jeigu vienetas pasirinko avansinį pelno mokestį mokėti pagal apskaičiuotą 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio kiekvieno mėnesio pelno mokesčio sumą, avansinio pelno mokesčio deklaracija pateikiama ne vėliau kaip pasibaigus kiekvienam 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio mėnesiui iki kito mėnesio 15 dienos. Pelno avansinis mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip pasibaigus kiekvienam 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio mėnesiui iki kito mėnesio 15 dienos.

10. Už 2001 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį pajamų deklaracija arba pelno mokesčio apyskaita kartu su Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta finansine atskaitomybe pateikiama pasibaigus mokestiniams metams iki 2002 m. gegužės 1 d. arba iki 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio penkto mėnesio pirmos dienos. Pelno (pajamų) mokestis už 2001 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį sumokamas pagal pelno mokesčio apyskaitą arba pagal pajamų deklaraciją. Jeigu pelno mokesčio apyskaitoje arba pajamų deklaracijoje apskaičiuota pelno mokesčio suma viršija už mokestinį laikotarpį pagal pelno (pajamų) mokesčio avansines apyskaitas sumokėtą pelno (pajamų) mokesčio sumą, mokesčio mokėtojas privalo kitą darbo dieną po pelno mokesčio apyskaitos arba pajamų deklaracijos pateikimo termino pabaigos šį skirtumą sumokėti į biudžetą.

11. Šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatyti nusidėvėjimo arba amortizacijos normatyvai taikomi po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos įsigytam ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui bei prestižui.

12. Vienetai, kurie iki 2002 m. sausio 1 d. pajamas pripažindavo faktišku įplaukų gavimo momentu, tačiau pagal šio Įstatymo nuostatas nebeatitinka pinigų apskaitos principo taikymui nustatytų kriterijų, gali pereiti prie kaupimo apskaitos principo taikymo pasirinktinai nuo 2002 metais prasidedančio mokestinio laikotarpio arba nuo 2003 metais prasidėsiančio mokestinio laikotarpio.

13. Pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas apmokestinamos palūkanos už Lietuvos vieneto obligacijas, jei jos išleistos po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas nuo 2003 m. sausio 1 d. apmokestinamos palūkanos už užsienio valstybių bankų ir tarptautinių finansinių institucijų (institucijos arba organizacijos, kurių visi nariai arba steigėjai yra kelių valstybių vyriausybės, taip pat užsienio valstybių fondai ir valstybinės finansų institucijos, kurių daugiau kaip 50 procentų akcijų paketo turėtojai yra užsienio valstybių vyriausybės), kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu, paskolas, įskaitant su tais skoliniais įsipareigojimais susijusias priemokas bei premijas, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybei suteiktas paskolas pagal paskolų sutartis, sudarytas po šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas apmokestinamos palūkanos už užsienio valstybių bankų ir tarptautinių finansų institucijų (institucijos arba organizacijos, kurių visi nariai arba steigėjai yra kelių valstybių vyriausybės, taip pat užsienio valstybių fondai ir valstybinės finansų institucijos, kurių daugiau kaip 50 procentų akcijų paketo turėtojai yra užsienio valstybių vyriausybės), kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu, Lietuvos Respublikos valstybei suteiktas paskolas pagal sutartis, sudarytas po 2003 m. sausio 1 d.

14. Pagal šio Įstatymo 4 straipsnio nuostatas apmokestinamos palūkanos už Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir savivaldybių bei tarptautinių finansų organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika ir kurių steigimo sutartys yra ratifikuotos pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymą, vertybinius popierius, jeigu sutartys dėl vertybinių popierių platinimo sudarytos po 2003 m. sausio 1 d.

15. Iki 2003 m. sausio 1 d. neapmokestinamos:

1) palūkanos už Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir savivaldybių bei tarptautinių finansų organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika ir kurių steigimo sutartys yra ratifikuotos pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymą, taip pat Šiaurės investicijų banko vertybinius popierius;

2) pajamos iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir savivaldybių bei tarptautinių finansinių organizacijų, kurių narė yra Lietuvos Respublika ir kurių steigimo sutartys yra ratifikuotos pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymą, taip pat iš Šiaurės investicijų banko vertybinių popierių pardavimo antrinėje rinkoje, išskyrus pajamas už tarpininkavimo paslaugas, susijusias su šių popierių prekyba antrinėje rinkoje.

16. Iki atskiro Lietuvos Respublikos Seimo sprendimo žemės ūkio veiklą vykdančių vienetų bei kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), parduodančių iš savo narių įsigytus šių narių pagamintus žemės ūkio produktus ir (arba) parduodančių savo nariams degalus, trąšas, sėklas, pašarus, priemones nuo kenkėjų ir piktžolių bei materialųjį turtą, skirtą naudoti tik savo narių žemės ūkio veikloje, laisvųjų ekonominių zonų įmonių, juridinių asmenų, kuriuose dirba riboto darbingumo asmenys, kredito unijų ir Centrinės kredito unijos apmokestinamasis pelnas apmokestinamas šioje dalyje nustatyta tvarka:

1) jeigu žemės ūkio veiklą vykdančių vienetų pajamų iš žemės ūkio veiklos dalis sudaro 50 ir daugiau procentų pajamų, šių vienetų apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 0 procentų pelno mokesčio tarifą;

16 dalies 2 punkto redakcija iki 2004 m. gegužės 1 d.:

2) laisvųjų ekonominių zonų įmonės 5 metus nuo vieneto įregistravimo dienos moka 80 procentų mažesnę pelno mokesčių, kitus 5 metus moka 50 procentų mažesnę pelno mokesčių. Jeigu užsienio investuotojas (investuotojai) įsigijo ne mažiau kaip 30 procentų zonos vieneto įstatinio (nuosavo) kapitalo ir investavo ne mažiau kaip 1 milijono JAV dolerių vertės užsienio kilmės kapitalą, šis vienetas 5 metus nuo vieneto įregistravimo dienos nemoka pelno mokesčio, o kitus 10 metų mokamas 50 procentų mažesnis pelno mokesčių;

16 dalies 2 punkto redakcija nuo 2004 m. gegužės 1 d.:

2) laisvosios ekonominės zonos įmonė, kurioje kapitalo investicijos pasiekė ne mažesnę kaip 1 milijono eurų sumą, 6 mokestinius laikotarpius, pradedant tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį

ši investicijų suma buvo pasiekta, nemoka pelno mokesčio, o kitais 10 mokestinių laikotarpių jai taikomas 50 procentų sumažintas pelno mokesčio tarifas. Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti taikoma tik tuo atveju, kai ne mažiau kaip 75 procentus atitinkamo mokestinio laikotarpio zonos įmonės pajamų sudaro pajamos iš zonoje vykdomos prekių gamybos, apdirbimo, perdirbimo, sandėliavimo veiklos, didmeninės prekybos zonoje sandėliuojamomis prekėmis ir (arba) teikiamų paslaugų, susijusių su minėtomis zonoje vykdomos veiklos rūšimis (zonoje pagamintų, apdirbtų, perdirbtų ar sandėliuojamų, taip pat zonoje vykdomai gamybai, apdirbimui ar perdirbimui reikalingų prekių transportavimo, aptarnavimo, statybos zonos teritorijoje ir kitų su minėtomis veiklomis susijusių paslaugų). Šioje dalyje nustatyta lengvata gali būti pritaikyta tik tuo atveju, kai laisvosios ekonominės zonos įmonė turi auditoriaus išvadą, patvirtinančią reikalaujamą kapitalo investicijos dydį. Jeigu nesibaigus šioje dalyje nustatytam lengvatos taikymo terminui kapitalo investicijų suma sumažėja ir nebesiekia 1 milijono eurų, lengvatos taikymas sustabdomas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicijos suma taip sumažėjo, ir gali būti atnaujintas tą mokestinį laikotarpį, kurį kapitalo investicija vėl pasiekia 1 milijoną eurų. Šioje dalyje nustatyta lengvata jokiais atvejais negali būti taikoma kredito įstaigoms ir draudimo įmonėms;

3) juridiniai asmenys, kurių pajamos už pačių pagamintą produkciją sudaro daugiau kaip 50 procentų visų gautų pajamų ir kuriuose dirba riboto darbingumo asmenys, mažina apskaičiuotą pelno mokestį tokia tvarka:

Riboto darbingumo asmenų dalis tarp visų dirbančių asmenų	Apskaičiuoto pelno mokesčio sumažinimas
Daugiau kaip 50 %	100 %
40–50 %	75 %
30–40 %	50 %
20–30 %	25 %

Asmenų, kuriems taikomas riboto darbingumo asmenų statusas, kategorijas, šių asmenų dalies tarp visų dirbančių asmenų apskaičiavimo metodiką ir šios lengvatos taikymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

4) (neteko galios nuo 2004 m. sausio 1 d.);

5) kredito unijos, Centrinė kredito unija atleidžiamos nuo pelno mokesčio pirmuosius tris mokestinius laikotarpius skaičiuojant nuo jų įregistravimo Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka dienos, o pradėdant ketvirtuoju mokestiniu laikotarpiu, mokėtina pelno mokesčio suma mažinama 70 procentų;

6) jeigu kooperatinės bendrovės (kooperatyvai) neatitinka šios dalies 1 punkte nustatytų kriterijų, tačiau jų pajamų iš šios dalies 1 punkte nustatytos veiklos ir (arba) pajamų už parduotus įsigytus iš savo narių (vienetų, kuriems gali būti taikomos šios dalies 1 punkto nuostatos, ar gyventojų, kuriems gali būti taikomos Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 24 ir 25 punktų nuostatos dėl pajamų iš žemės ūkio produktų pardavimo) šių narių pagamintus žemės ūkio produktus ir (arba) savo nariams (vienetams, kuriems gali būti taikomos šios dalies 1 punkto nuostatos, ar gyventojams, kuriems gali būti taikomos Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 24 ir 25 punktų nuostatos dėl pajamų iš žemės ūkio produktų pardavimo) parduotus degalus, trąšas, sėklas, pašarus, priemones nuo kenkėjų ir piktžolių bei materialųjį turtą, skirtą naudoti tik savo narių žemės ūkio veikloje, dalis sudaro 85 ir daugiau procentų pajamų, šių kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) apmokestinamasis pelnas apmokestinamas taikant 0 procentų pelno mokesčio tarifą.

17. Vieneto turto arba turtinio komplekso perdavimas pagal nuomos sandorį šio Įstatymo 38 straipsnio numatytais atvejais apskaičiuojant pelno mokestį apmokestinamas kaip pardavimas, jei turtas arba turtinis kompleksas perduotas po 2002 m. sausio 1 d.

18. Individualių (personalinių) įmonių ir ūkinių bendrijų 2002 metais sumokėtas avansinis pelno mokestis bei išskaičiuotas (ir sumokėtas) prie šaltinio pelno mokestis įskaitomi į savivaldybės, kurios teritorijoje įregistruotos šios individualios (personalinės) įmonės ir ūkinės bendrijos, biudžetą.

19. Bankai, kurių nuo 1997 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pradžios iki 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pradžios sudaryti specialieji atidėjimai abejotiniems

aktyvams dengti nebuvo įtraukti į sąnaudas, mažinančias apmokestinamąjį pelną, šias sumas (suderintas su centriniu mokesčio administratoriumi) įtraukia į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus lygiomis dalimis 2002, 2003, 2004 ir 2005 metais prasidėjusiais mokestiniais laikotarpiais. Jei bankas patenkina savo skolinius reikalavimus dėl skolų grąžinimo, tai skolos suma arba jos dalis, atitinkanti dėl jos padaryto specialiojo atidėjimo abejotiniems aktyvams dengti dydį, pripažįstama pajamomis skolinio reikalavimo patenkinimo momentu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1008](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3086 (2002-07-19)

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)

Nr. [IX-1663](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3343 (2003-07-23)

Nr. [IX-1775](#), 2003-10-14, *Žin.*, 2003, Nr. 104-4645 (2003-11-05)

Nr. [IX-2091](#), 2004-03-30, *Žin.*, 2004, Nr. 54-1834 (2004-04-15)

59 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 18 dalies 5 punktą, 40 straipsnį, 42 straipsnio 4 dalies 3 punktą, 53 straipsnio 3 dalį, įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

2. Įstatymo 2 straipsnio 18 dalies 5 punkto ir 53 straipsnio 3 dalies nuostatos įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3. Įstatymo 42 straipsnio 4 dalies 3 punkto nuostatos įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

4. Įstatymo 40 straipsnio nuostatos taikomos nuo 2004 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pradžios.

5. Įstatymo 58 straipsnio 3 dalies nuostatos galioja iki 2003 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pradžios.

6. Šis Įstatymas taikomas vienetams, kurių mokestinis laikotarpis prasideda 2002 metais.

7. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymas taikomas vienetams, kurių mokestinis laikotarpis nesutampa su kalendoriniais metais, iki 2002 metais pasibaigiančio mokestinio laikotarpio pabaigos, išskyrus atvejus, kai vienetai mokesťį apskaičiuoja ir sumoka į biudžetą kaip mokesťį išskaičiuojantys asmenys.

8. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei parengti šiam Įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

9. Individualių (personalinių) įmonių ir ūkinių bendrijų nuo 2002 m. liepos 1 d. sumokėta (išieškota) fizinių asmenų pajamų mokesčio, avansinio fizinių asmenų pajamų mokesčio ir išskaičiuoto prie šaltinio fizinių asmenų pajamų mokesčio (išskyrus fizinių asmenų pajamų mokesčio, išskaičiuoto nuo fiziniams asmenims išmokamų sumų) mokestinė nepriemoka įskaitoma ta pačia tvarka kaip ir pelno mokestis, avansinis pelno mokestis ir išskaičiuotas prie šaltinio pelno mokestis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1008](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3086 (2002-07-19)

Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25), *atitaisymas skelbtas: Žin.*, 2003, Nr. 81(1)

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, *Žin.*, 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

60 straipsnis. Netenkantys galios teisės aktai

Nuo 2003 m. sausio 1 d. netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymas (*Žin.*, 1990, Nr. 24-601, Nr. 30-715; 1991, Nr. 16-426, Nr. 20-520; 1992, Nr. 6-110; 1993, Nr. 16-404, Nr. 30-682, Nr. 70-1306; 1994, Nr. 15-251, Nr. 55-1052, Nr. 100-1999; 1995, Nr. 34-813; 1996, Nr. 1-3, Nr. 35-862, Nr. 46-1105, Nr. 62-1463, Nr. 66-1577, Nr. 71-1715, Nr. 73-1746; 1997, Nr. 28-661, Nr. 61-1442, Nr. 63-1473, Nr. 69-1745; 1998, Nr. 68-1977; 1999, Nr. 33-948, Nr. 55-1771, Nr. 64-2072, Nr. 98-2812, Nr. 113-3291; 2000, Nr. 36-988, Nr. 45-1291, Nr. 61-1819, Nr. 64-1912; 2001, Nr. 45-1572, Nr. 56-1979, Nr. 62-2235);

2) Lietuvos Respublikos žemės ūkio produkciją gaminančių ir paslaugas žemės ūkiui teikiančių įmonių atleidimo nuo juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymas (*Žin.*, 1997, Nr. 117-2998);

3) Lietuvos Respublikos žemės ūkio produkciją gaminančių ir paslaugas žemės ūkiui teikiančių ūkinių bendrijų ir individualių (personalinių) įmonių atleidimo nuo fizinių asmenų pajamų mokesčio įstatymas (*Žin.*, 1997, Nr. 117-2999).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

**ILGALAIKIO TURTO NUSIDĖVĖJIMO ARBA AMORTIZACIJOS NORMATYVAI
(METAIS)**

Ilgalaikio turto grupė	Metodas	Normatyvas metais
MATERIALUSIS TURTAS Veiklai naudojami nauji pastatai bei pastatų, įtrauktų į Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, rekonstravimas, jei pastatai pastatyti arba rekonstravimas atliktas nuo 2002 m. sausio 1 d.	tiesinis arba dvigubo balanso	8
Gyvenamieji namai	tiesinis	20
Kiti aukščiau neišvardyti pastatai	tiesinis	15
Mašinos ir įrengimai	tiesinis arba dvigubo balanso	5
Įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)	tiesinis	8
Elektros perdavimo ir ryšių įtaisai (išskyrus kompiuterinius tinklus)	tiesinis	8
Geležinkelio riedmenys (šilumvežiai, vagonai, cisternos), laivai	tiesinis	8
Vamzdynai, lėktuvai, ginklai	tiesinis	15
Baldai, išskyrus naudojamus viešbučių veiklai	tiesinis	6
Inventorius, baldai, naudojami viešbučių veiklai	tiesinis arba dvigubo balanso	6
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)	tiesinis arba dvigubo balanso	3
Lengvieji automobiliai:		
1) naudojami trumpalaikės automobilių nuomos veiklai, vairavimo mokymo paslaugoms ar transporto paslaugoms teikti – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4
2) kiti lengvieji automobiliai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis	6
3) kiti lengvieji automobiliai	tiesinis	10
Krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų	tiesinis arba dvigubo balanso	4
Kiti krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai	tiesinis	10

1 priedėlio tęsinys

Ilgalaikio turto grupė	Metodas	Normatyvas metais
Kitas aukščiau neišvardytas materialusis turtas	tiesinis	4
NEMATERIALUSIS TURTAS		
Formavimo savikaina (kapitalo pakitimas ir vieneto formavimas, obligacijų išleidimas, kiti formavimo darbai, kapitalizuotos palūkanos, reorganizavimas)	tiesinis	3
Programinė įranga	tiesinis arba dvigubo balanso	3
Išgytos teisės	tiesinis arba dvigubo balanso	3
Kitas nematerialusis turtas	tiesinis	4
PRESTIŽAS		
Prestižas	tiesinis	15

EUROPOS SĄJUNGOS VIENETŲ VERSLO ORGANIZAVIMO GALIMOS FORMOS

1. Įmonės, įsteigtos pagal Belgijos Karalystės įstatymus kaip „société anonyme“/„naamloze vennootschap“, „société en comandite par actions“/„commanditaire vennootschap op aandelen“, „société privée à responsabilité limitée“/„besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“ ir tos viešosios teisės organizacijos, kurios veikia pagal privatinę teisę.

2. Įmonės, įsteigtos pagal Danijos Karalystės įstatymus kaip „aktieselskab“, „anpartsselskab“.

3. Įmonės, įsteigtos pagal Vokietijos Federacinės Respublikos įstatymus kaip „Aktiengesellschaft“, „Kommanditgesellschaft auf Aktien“, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung“, „bergrechtliche Gewerkschaft“.

4. Įmonės, įsteigtos pagal Graikijos Respublikos įstatymus kaip „anonymi etaireia“.

5. Įmonės, įsteigtos pagal Ispanijos Karalystės įstatymus kaip „sociedad anonima“, „sociedad comanditaria por acciones“, „sociedad de responsabilidad limitada“ ir tos viešosios teisės organizacijos, kurios veikia pagal privatinę teisę.

6. Įmonės, įsteigtos pagal Prancūzijos Respublikos įstatymus kaip „société anonyme“, „société en comandite par actions“, „société à responsabilité limitée“, industrinės ir komercinės įstaigos bei ūkio subjektai.

7. Įmonės, įsteigtos pagal Airijos įstatymus kaip viešos uždarnosios akcinės ar garantijų įmonės (public companies limited by shares or by guarantee), privačios uždarnosios akcinės ar garantijų įmonės (private companies limited by shares or by guarantee), organizacijos, įsteigtos pagal the Industrial and Provident Societies Act arba statybų bendrijos, įsteigtos pagal the Building Societies Acts.

8. Įmonės, įsteigtos pagal Italijos Respublikos įstatymus kaip „società per azioni“, „società in accomandita per azioni“, „società a responsabilità limitata“ ir viešieji bei privatūs vienetai, vykdančys gamybinę ir komercinę veiklą.

9. Įmonės, įsteigtos pagal Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės įstatymus kaip „société anonyme“, „société en comandite par actions“, „société à responsabilité limitée“.

10. Įmonės, įsteigtos pagal Nyderlandų Karalystės įstatymus kaip „naamloze vennootschap“, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“.

11. Komercinės įmonės arba civilinės teisės įmonės, turinčios komercinę formą kaip ir kiti juridiniai asmenys, vykdančys komercinę ar gamybinę veiklą ir yra įsteigti pagal Portugalijos Respublikos įstatymus.

12. Įmonės, įsteigtos pagal Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės įstatymus.

IŠVARDYTŲ VERSLO ORGANIZAVIMO FORMŲ ĮMONĖS YRA ŠIŲ MOKESČIŲ MOKĖTOJOS (PAGAL TŲ VALSTYBIŲ VIDAUS ĮSTATYMUS ARBA PAGAL DVIGUBO APMOKESTINIMO IŠVENGIMO SUTARTIS, JEI TOKIOS SUDARYTOS):

- a) impôt des sociétés/vennootschapsbelasting, Belgijos Karalystė;
- b) selskabsskat, Danijos Karalystė;
- c) Koerperschaftsteuer, Vokietijos Federacinė Respublika,
- d) foros eisodimatos nomikon prosopon kerdoskopikoy charaktira, Graikijos Respublika;
- e) impuesto sobre sociedades, Ispanijos Karalystė;
- f) impôt sur les sociétés, Prancūzijos Respublika;
- g) corporation tax, Airija;
- h) imposta sul reddito delle persone giuridiche, Italijos Respublika;
- i) impôt sur le revenu des collectivités, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė;
- j) vennootschapsbelasting, Nyderlandų Karalystė;

- k) imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas, Portugalijos Respublika;
l) corporation tax, Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-976](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 65-2636 (2002-06-28)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d.

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1008](#), 2002-07-02, Žin., 2002, Nr. 73-3086 (2002-07-19)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 33, 58, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo 1 straipsnis įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1224](#), 2002-12-05, Žin., 2002, Nr. 123-5517 (2002-12-24)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo 1 straipsnio nuostata taikoma apskaičiuojant pelno mokestį už 2002 metų mokestinį laikotarpį.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1659](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 74-3417 (2003-07-25)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 4, 5, 12, 13, 18, 19, 20, 27, 31, 33, 35, 38, 41, 55, 57, 58, 59
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 16 straipsnių ir 17 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatos taikomos apskaičiuojant 2002 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.
Šio Įstatymo 17 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos apskaičiuojant 2002 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną.
Šio Įstatymo 1 straipsnio 1 dalies, 4 straipsnio 2 dalies, 9, 11, 12 ir 15 straipsnių nuostatos taikomos apskaičiuojant 2003 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.
Šio Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies ir 4 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos apskaičiuojant 2004 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.
Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2003, Nr. 81(1) (2003-08-22)

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1663](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3343 (2003-07-23)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 28 IR 58 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

Pakeitimai:

Nr. [IX-1775](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4645 (2003-11-05)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 58 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 28 IR 58 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO
ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo pirmojo skirsnio 2 straipsnio 1 dalies nuostata – išbraukti žodžius „pinigines ir pinigines-daiktines loterijas rengiančių įmonių“ ir 3 dalis įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1713](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3428 (2003-07-25)
PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 12 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šio Įstatymo nuostatos dėl dividendų ir kito paskirstytojo pelno nepriskyrimo neapmokestinamosioms pajamoms taikomos apskaičiuojant 2004 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1775](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4645 (2003-11-05)

PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 58 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 28 IR 58 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šio Įstatymo pirmojo skirsnio 2 straipsnio 1 dalies nuostata – išbraukti žodžius „pinigines ir pinigines-daiktines loterijas rengiančių įmonių“ ir 3 dalis įsigalioja nuo 2004 m. sausio 1 d.

Šis Įstatymas, išskyrus pirmojo skirsnio 2 straipsnio 1 dalies nuostatą – išbraukti žodžius „pinigines ir pinigines-daiktines loterijas rengiančių įmonių“ ir 3 dalį, taikomas apskaičiuojant 2003 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1972](#), 2004-01-22, Žin., 2004, Nr. 25-748 (2004-02-14)

PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 15, 16, 31, 40, 50, 59 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2091](#), 2004-03-30, Žin., 2004, Nr. 54-1834 (2004-04-15)

PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 34 IR 58 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2004-04-19)

autrap@lrs.lt